

EURÓPAI BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2011.12.12.
COM(2011) 874 végleges

2011/0428 (COD)

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

a környezetvédelmi és éghajlat-politikai program (LIFE) létrehozásáról

(EGT-vonatkozású szöveg)

{SEC(2011) 1541 végleges}

{SEC(2011) 1542 végleges}

{SEC(2011) 1543 végleges}

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

A 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről szóló bizottsági közlemény (a továbbiakban: a többéves pénzügyi keretről szóló közlemény)¹ meghatározza az Európa 2020 stratégia² végrehajtásának költségvetési keretét és főbb irányvonalait. Javaslatában a Bizottság úgy határozott, hogy a környezetvédelem és éghajlat-politika kérdésével valamennyi fő eszköz és fellépés szerves részeként foglalkozik. Ez az úgynevezett „érvényesítési” megközelítés azt jelenti, hogy valamennyi fő eszközben meg kell jeleníteni a környezet- és éghajlatvédelmi célkitűzéseket, így biztosítva azt, hogy azok hozzájárulnak az alacsony szén-dioxid-kibocsátású, erőforrás-hatékony, az éghajlatváltozás hatásaihoz alkalmazkodó gazdaság kiépítéséhez, amely javítani fogja Európa versenyképességét, több és környezetbarátabb munkahelyet teremt, erősíti az energiabiztonságot és egészségügyi előnyökkel jár.

A főbb uniós finanszírozási eszközök ugyanakkor nem minden környezeti és éghajlati szükségletre kínálnak megoldást. A környezet- és éghajlatvédelmi jogszabályok végrehajtása Uniószerre továbbra is egyenetlen és nem megfelelő, ami a környezeti és éghajlati problémák állandósulásához vezet. Ebből következően új és hatékony jogszabály-végrehajtási módokra van szükség, valamint Uniószerre ki kell dolgozni és terjesztetni kell a bevált gyakorlatokat, hogy a tagállamok és az érdekelt felek tanulhassanak egymástól.

Emiatt a környezeti szempont érvényesítésén túl a Bizottság a jelenleg a LIFE+ rendelet³ által szabályozott LIFE program folytatását javasolta. Az érvényesítési megközelítést egy konkrét eszközzel ötvözve növelhető az uniós beavatkozás következetessége és többletértéke. A célzott eszközzel a Bizottság pontosabb prioritásokat tud megfogalmazni, közvetlenül nyomon követheti a végrehajtást, és biztosíthatja a rendelkezésre álló erőforrások hatékony környezet- és éghajlatvédelmi célú felhasználását. E megközelítésnek köszönhetően a Bizottság az Unió egészében a legjobb projekteket választhatja ki, orvosolva ezzel a koordinációs hiányosságokat.

Mindemellett a környezeti javak közjavaknak minősülnek, és egyenlőtlenül oszlanak el az Unió területén. Az e javak megóvására és növelésére irányuló kötelezettségre tekintettel elengedhetetlen a szolidaritás és a felelősségmegosztás elvének következetes alkalmazása. Az élőhelyvédelmi irányelv⁴ 8. cikke a természetvédelmi intézkedések végrehajtását kifejezetten összekapcsolja az uniós társfinanszírozás biztosításával. A LIFE program központi szerepet játszik abban, hogy egyenlőbb mértékben vállaljunk szolidaritást, illetve osszuk meg a felelősséget az uniós környezeti és éghajlati közjavak megőrzéséért.

A célzott környezetvédelmi és éghajlat-politikai finanszírozási program:

¹ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, a Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – Az Európa 2020 stratégia költségvetése (COM(2011) 500 végleges, 2011.6.29.).

² „Európa 2020: Az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés stratégiája”, COM(2010) 2020 végleges, Brüsszel, 2010.3.3., elfogadta az Európai Tanács 2010. június 17-én.

³ 614/2007/EK rendelet (HL L 149., 2007.6.9., 1. o).

⁴ 92/43/EGK irányelv (HL L 206., 1992.7.22., 50. o.).

- a források és a szakértelem nagyobb mértékű összevonása, illetve olyan partnerségek ösztönzése révén, amelyeket egyébként nehéz lenne kialakítani, a tagállami szintű egyedi fellépésnél hatékonyabb beavatkozást biztosít;
- a fejlődés, a bevált gyakorlatok cseréje és a tudásmegosztás platformjaként javítja, előmozdítja és felgyorsítja a környezet- és éghajlatvédelmi vívmányok végrehajtását érintő változtatásokat, valamint lehetővé teszi a tagállamok és az érdekeltek számára, hogy tanuljanak egymástól, és hatékonyabban kezeljék ezeket a kihívásokat;
- szinergiákat teremt az uniós és a nemzeti források között azok környezet- és éghajlatvédelmi célkitűzésekre való közös felhasználásának összehangolása révén, miközben további köz- és magántámogatásokat vonz. Ezáltal növeli az uniós beavatkozás következetességét és többletértékét, valamint elősegíti a vívmányok egységesebb végrehajtását;
- javítja a környezet- és éghajlatvédelmi intézkedések láthatóságát, mivel közelebb hozza az Uniót a polgárokhoz, és bizonyítja az Unió környezet- és éghajlatvédelmi célkitűzések iránti elkötelezettségét, ezáltal érvényesebbé téve ezeket a célokat.

Több értékelés⁵ is megerősíti, hogy a LIFE program sikeres eszköz az unió környezetvédelmi politikájának és jogszabályainak végrehajtása terén, és jelentős többletértéket képvisel. Ezek az értékelések ugyanakkor arra is rámutattak, hogy a LIFE program a stratégiai szemlélet hiánya miatt csak korlátozott szakpolitikai hatással bír. Ennek oka részben a projektek kiválasztásakor kizárólagosan alkalmazott „alulról felfelé építkező” megközelítés volt, amelynek keretében a Bizottság nem tudta a keresletet az uniós környezetvédelmi és éghajlatpolitikai igényeknek megfelelően irányítani. Ennélfogva nagyobb figyelmet kell fordítani azokra a tevékenységekre és ágazatokra, amelyekben a LIFE döntő szerepet játszhat.

Az előttünk álló új kihívások, illetve az Európa 2020 stratégia célkitűzéseinek és a benne foglalt célértékeknek az elérése indokolja a program módosítását. Az Unió előtt álló legnagyobb kihívások között említhető az éghajlatváltozás elleni küzdelem és az Unió kapcsolódó kockázatokkal szembeni ellenálló képességének kialakítása, emellett az Európa 2020 stratégiában leírtak szerint sürgős intézkedésekre van szükség. A Bizottság elismeri ezt a kihívást, és a többéves pénzügyi keretről szóló közleményében kimondja, hogy az uniós költségvetés éghajlati intézkedésekre fordított arányát legalább 20 %-ra szándékozik növelni, a különböző szakpolitikai területekről érkező hozzájárulásokkal. A környezetvédelmi és éghajlat-politikai programnak (LIFE) ezért elő kell segítenie e cél megvalósítását.

⁵ A LIFE program COWI által 2009-ben végzett utólagos értékelése; a LIFE+ program GHK által 2010-ben végzett féléves értékelése; a GHK vezette konzorcium által készített, a LIFE+ rendelet felülvizsgálatára vonatkozó 2011. évi közös hatásvizsgálat és előzetes értékelés, valamint „Climate Change in the future multiannual financial framework” (Az éghajlatváltozás kérdése a következő többéves pénzügyi keretben), Európai Környezetpolitikai Intézet, 2011.

2. AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK EREDMÉNYEI; HATÁSVIZSGÁLAT

Ez a rendelet a hatásvizsgálatban⁶ ismertetett lehetőségek átfogó elemzésén és az érdekelt felekkel folytatott széles körű konzultáción alapszik. Különösen az alábbi tanulmányok és konzultációk lebonyolítására került sor:

- a LIFE program utólagos értékelése (1996–2006)⁷ és a LIFE+ program féldős értékelése (2007–2009);⁸
- külső tanácsadóktól megrendelt tanulmányok, úgymint: „Közös hatásvizsgálat és előzetes értékelés a LIFE+ rendelet felülvizsgálatáról”⁹ és „Az éghajlatváltozás kérdése a következő többéves pénzügyi keretben”;¹⁰
- nyilvános konzultáció „Az Ön hangja Európában” webhelyen;¹¹
- a Régiók Bizottsága által vezetett konzultáció;¹²
- konzultáció a LIFE+ bizottság tagjaival és a tagállamok környezetvédelmi attaséival, valamint ad-hoc érdekelti találkozó.¹³

A konzultációk alapján megállapítható, hogy a LIFE program általános megítélés szerint mind a környezet, mind a többletérték szempontjából eredményesen működik. Az érdekelt felek támogatják a LIFE program folytatását, valamint a különböző bizottsági intézkedéseket és javaslatokat, többek között az új típusú integrált projektekre vonatkozóan is.

Noha az érdekelték egyetértenek azzal, hogy a LIFE program fokozottan összpontosítson a környezet- és éghajlatvédelmi célkitűzések végrehajtására és más szakpolitikákba történő beillesztésére, ellenzik az érintett tematikus területek számának korlátozását. Hasonlóképpen, jóllehet az érdekelték körében általános támogatásnak örvend a teljes körűen alulról felfelé építkező szemlélet felülről lefelé irányuló szemlélettel történő felváltása, az éves és mindenre kiterjedő prioritások meghatározásával nem értenek egyet. Ennek fő oka az, hogy a prioritási területeknek viszonylag állandónak kell lenniük ahhoz, hogy lehetővé tegyék a leendő pályázók számára pályázatuk megtervezését, elkészítését és benyújtását.

A hatásvizsgálat ezért elsősorban az értékelések és a Számvevőszék ajánlásait vette számba¹⁴, amelyek célja az, hogy az érdekelték legfőbb aggodalmait és javaslatait figyelembe véve növeljék a LIFE program eredményességét és többletértékét.

A prioritások meghatározásának a hatásvizsgálatban ismertetett lehetőségei mind egyensúlyt kívánnak teremteni a leendő pályázók számára szükséges stabilitás és az uniós szakpolitikai szükségletek fokozottabb előtérbe helyezésének igénye között. A hatásvizsgálat három

⁶ [hivatkozás hozzáadása a közzétételkor]

⁷ <http://ec.europa.eu/environment/life/publications/lifepublications/evaluation/index.htm#expost>

⁸ <http://ec.europa.eu/environment/life/publications/lifepublications/evaluation/index.htm#mte2010>

⁹ [hivatkozás hozzáadása a közzétételkor]

¹⁰ [hivatkozás hozzáadása a közzétételkor]

¹¹ <http://ec.europa.eu/environment/life/about/beyond2013.htm>.

¹² <http://ec.europa.eu/environment/life/about/beyond2013.htm>.

¹³ <http://ec.europa.eu/environment/life/about/beyond2013.htm>.

¹⁴ [hivatkozást beilleszteni]

forгатókönyvet vizsgált. Az első a jelenlegi helyzet fenntartása, azaz a kizárólag alulról felfelé építkező megközelítés, részben kiigazítva az éghajlat-politikára elkülönített források koncentrációjával. A második egy valamennyi projekt típusra alkalmazandó, felülről lefelé irányuló rugalmas megközelítés, amelynek keretében a Bizottság többéves munkaprogramokat dolgoz ki, és ezekben meghatározza a konkrét célértékek eléréséhez kapcsolódó tematikus prioritásokat, és a keresletet úgy irányítja, hogy az megoldást kínáljon az egyes elemeken belüli tematikus prioritásokra. Az integrált projektek természetükből fakadóan csak addig irányulnának bizonyos ágazatokra, amíg a célértékeket el nem érik. A harmadik forгатókönyv az integrált projektek felülről lefelé irányuló megközelítését a többi projekt típusra vonatkozó alulról felfelé építkező megközelítéssel ötvözi. E lehetőség esetén a Bizottság az integrált projektek tematikus irányát előzetesen a Környezetvédelem alprogramon belül négy ágazatra korlátozná, amíg a célértékek megvalósulnak, más projekt típusokra vonatkozóan ugyanakkor a pályázók valamennyi környezeti ágazatban nyújthatnának be javaslatot. Az előnyben részesített lehetőség a rugalmas felülről lefelé irányuló megközelítés.

A hatásvizsgálat tanulmányozta az integrált projektek lehetséges célterületeit, és megállapította, hogy a legnagyobb sikert és a legtöbb környezeti előnyt ígérő ágazatok a Natura 2000 hálózat, a víz- és hulladékgazdálkodás, valamint a levegővédelem. Az érdekelt felek, különösen a regionális hatóságok szintén ezeket az ágazatokat említették. Mivel az Éghajlat-politika alprogramot újonnan hozták létre, az éghajlatváltozás mérséklése és az ahhoz való alkalmazkodás szempontjából fontos integrált projektek bevezetésére fokozatosan, a programozási időszak első 2–3 évében kerülhet sor. A hatásvizsgálat azt is felmérte, vajon továbbra is indokolt-e a projektforrások 50 %-át hagyományosan természeti és biodiverzitási célkitűzésekre fordítani; megállapította, hogy indokolt. A biológiai sokféleséget valamennyi érdekelt fél a LIFE program legfontosabb prioritásának tekinti. A hatásvizsgálat a projektek földrajzi eloszlásával kapcsolatos lehetőségeket is értékelte, ideértve a nemzeti forráselosztások lehetőségét is (a LIFE+ rendeletben szereplőhöz hasonlóan). Három lehetőséget javasolt: földrajzi kiválasztási kritériumok nélküli, kizárólag érdemalapú rendszer; a Bizottság által a szolidaritás és a felelősségmegosztás elveivel összhangban biztosított, földrajzi egyensúlyt teremtő rendszer; az integrált projektekre vonatkozó nemzeti forráselosztások rendszere. Az előnyben részesített lehetőség a földrajzi egyensúly biztosítása az integrált projektek esetén.

Végül, kiemelt hangsúlyt helyeztek az egyszerűsítésre a LIFE+ program keretében megvalósított változtatások, például az e-pályázatok alkalmazása érdekében. A következő területeken van szükség további egyszerűsítésre: az integrált projektek kiválasztásának kétszakaszos megközelítése, az átalányösszegek és átalánydíjak gyakoribb használata, valamint bizonyos költségek elszámolhatóságának megvonása. Azt biztosítandó, hogy a kedvezményezetteket ne érintse hátrányosan az egyszerűsítés, a hatásvizsgálat felmérte a társfinanszírozási arányok növelésének lehetőségét. Az egyszerűsítő intézkedések részeként megvizsgálták annak lehetőségét, hogy a legtöbb igazgatási feladat elvégzésével egy már létező külső végrehajtó ügynökséget bízzanak meg, ideértve a teljes kiszervezést és egy vegyes lehetőséget.

3. A JAVASLAT JOGI ELEMEI

Az Unió környezetvédelmi célkitűzéseit az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) XX. címe tartalmazza. A környezet- és éghajlatvédelmi jogszabályok leggyakoribb jogalapja az EUMSZ 192. cikke, amely felhatalmazza az Európai Parlamentet és a Tanácsot,

hogyan határozzon arról, hogy az Uniónak milyen lépéseket kell tennie az EUMSZ 191. cikkében említett környezetvédelmi célkitűzések elérése érdekében. A Lisszaboni Szerződés különösen nagy hangsúlyt helyezett az éghajlat-politikára azáltal, hogy az éghajlatváltozás elleni küzdelmet nyíltan környezetvédelmi célkitűzésként határozta meg.

Az EUMSZ 11. cikke előírja, hogy a környezetvédelmi követelményeket – különösen a fenntartható fejlődés előmozdítására tekintettel – be kell illeszteni az uniós politikák és tevékenységek meghatározásába és végrehajtásába.

Mindemellett az élőhelyvédelmi irányelv 8. cikke a természetvédelmi intézkedések végrehajtását kifejezetten összekapcsolja az uniós társfinanszírozás biztosításával.

Az új LIFE rendeletre irányuló javaslat felépítése egy **két alprogramot**: a Környezetvédelem és az Éghajlat-politika alprogramot tartalmazó LIFE programnak felel meg. Az Éghajlat-politika alprogram létrehozása a LIFE+ program korábbi „Környezetvédelmi politika és irányítás” elemének részét képező „éghajlatváltozás” tematikus terület továbbfejlesztése.

A környezet- és éghajlatvédelmi célkitűzések között számos szinergia hozható létre, mivel a projektek több célt is szolgálhatnak. Az erdővédelmi projektek például az újraerdősítés előmozdítása és ezáltal a szénmegkötő képesség növelése révén a biológiai sokféleség és az éghajlatváltozás mérséklése szempontjából egyaránt kínálhatnak járulékos előnyöket. Az árterületek helyreállítását célzó projektek elősegíthetik az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást és az éghajlatváltozás hatásaival szemben ellenállóképesebb társadalom kialakulását.

A LIFE program **célja**, hogy katalizátorként előmozdítsa a környezet- és éghajlatvédelmi célkitűzések végrehajtását és más szakpolitikákba, valamint a tagállamok gyakorlatába történő beillesztését. Kiemelt hangsúlyt kap a jobb irányítás, amely a jobb végrehajtás elválaszthatatlan részét képezi.

A LIFE program eredményességét javítani hivatott és az uniós szakpolitikai prioritások közötti szorosabb kapcsolatok kialakítását célzó fontos változás **a kizárólag alulról felfelé építkező megközelítésről a rugalmas, felülről lefelé irányuló megközelítésre történő átállás**. A Bizottság a tagállamokkal egyeztetve legalább két évre szóló munkaprogramokat fog kidolgozni. Ezek többek között tartalmazzák a prioritásokat, a források finanszírozási eszközök közötti elosztását, valamint az adott időszakra vonatkozó célértékeket. A munkaprogramban szereplő prioritások listája nem kimerítő, így a pályázók más területre vonatkozóan is nyújthatnak be ajánlatokat, valamint új ötletek felvetésére és új kihívásokkal szembeni fellépésre is lehetőség lesz. A Bizottságot ezért munkájában a LIFE környezetvédelmi és éghajlat-politikai programért felelős bizottság segíti, amely kettős feladatot lát el; attól függően, hogy a vizsgált kérdések a környezetvédelmi, illetve éghajlat-politikai alprogramhoz kötődnek, más-más elnökkel és összetételben fog működni. A LIFE program további sajátos elemeit, például a projektek kiválasztásához kapcsolódó támogathatósági kritériumoknak, a földrajzi egyensúly integrált projektekre történő alkalmazása kritériumainak, valamint az egyes tematikus területekre alkalmazandó teljesítménymutatóknak a pontosítását a Bizottság felhatalmazáson alapuló jogi aktusok keretében fogadja el.

További jelentős változás egy **új típusú projekt: az „integrált projekt”** létrehozása. E projektek célja a környezetvédelmi és éghajlat-politika végrehajtásának és más szakpolitikákba történő beillesztésének javítása, különösen a környezet- és éghajlatvédelmi

célkitűzéseket támogató más uniós, nemzeti és magánforrások összehangolt igénybevételének biztosítása révén.

Az integrált projektek nagy területen működnek (elsősorban regionális, több régiót érintő vagy nemzeti, illetve ágazatközi jelleggel) és céljuk, hogy elősegítsék a környezet- és éghajlatvédelmi jogszabályok által előírt, más uniós jogi aktusok szerinti vagy a tagállami hatóságok által kidolgozott környezet- és éghajlatvédelmi cselekvési tervek vagy stratégiák végrehajtását. A környezetvédelmi alprogramba tartozó integrált projektek mindenekelőtt a madárvédelmi¹⁵ és az élőhelyvédelmi irányelvhez, a víz-keretirányelvhez¹⁶, valamint a hulladékokról és a levegő minőségéről szóló jogszabályokhoz kapcsolódó tervek és programok végrehajtására irányulnak. Ezek az integrált projektek a tervek szerint egyúttal más szakpolitikai területeken is hozzájárulhatnak az eredmények eléréséhez, különös tekintettel a tengervédelmi stratégiáról szóló keretirányelvre.¹⁷ Az Éghajlat-politika alprogram esetében az integrált projektek a mérséklést és alkalmazkodást célzó stratégiák és cselekvési tervek végrehajtására összpontosíthatnak. Ezenkívül, ahol lehetséges, a különböző uniós finanszírozási programok közötti szinergiák kiaknázásával törekedni fognak más uniós támogatási források mozgósítására, valamint biztosítani fogják e programok egységességét. A felelős hatóságok számára például szolgálnak arra vonatkozóan, hogyan segítheti elő a különböző támogatási eszközök összehangolása az uniós környezet- és éghajlatvédelmi jogszabályok hatékonyabb végrehajtását. Uniós szinten a LIFE program és a többi uniós támogatási program közötti koordináció a közös stratégiai kereten belül valósulhat meg.

Ez a rendelet egyúttal **egyértelműbben meghatározza az egyes prioritási területeken támogatott tevékenységeket**. A Környezetvédelem alprogram három prioritási területet foglal magában, amelyek egyre inkább a végrehajtásra és az integrációra fognak összpontosítani. A *Biodiverzitás* prioritási terület, noha továbbra is a Natura 2000 programra összpontosít, támogatását kiterjeszti a biológiai sokféleséggel kapcsolatos kihívások szélesebb körét érintő bevált gyakorlatok fejlesztésére. A Környezet és erőforrás-hatékonyság prioritási területen a hangsúly az uniós környezetvédelmi politika és jogszabályok végrehajtása irányába tolik el, és a jövőben nem terjed ki a piaci terjesztésre irányuló innovációra, mivel azzal a Horizont 2020 program¹⁸ kielégítőbben foglalkozik majd. A jobb irányítás fokozott előtérbe helyezésének részeként az *Irányítás és tájékoztatás* prioritási terület a korábbi LIFE+ program *Információ és kommunikáció* elemét váltja fel, és a tudatosságnövelő kampányok mellett tevékenyebben ösztönzi a döntéshozatal alapjául szolgáló tudás terjesztését, valamint a jobb és eredményesebb megfelelést célzó bevált gyakorlatok kidolgozását.

A 2050-ig szóló ütemterv¹⁹ elismerte, hogy az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaságra való áttérés szempontjából továbbra is kulcsfontosságú az éghajlatváltozás hatásainak mérséklésére irányuló új megközelítések vizsgálata. Ezenfelül meg kell erősíteni az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást mint ágazatközi uniós prioritást. Mi több, az építő jellegű eredmények eléréséhez és az érdekelt felek bevonásához elengedhetetlen az általános irányítás előmozdítása és a széles körű tudatosságnövelés. Az Éghajlat-politika alprogramnak ezért a következő három egyedi prioritási területhez hozzájáruló erőfeszítéseket kell

¹⁵ 2009/147/EK irányelv, HL L 20., 2010.1.26., 7. o.

¹⁶ 2000/60/EK irányelv, HL L 327., 2000.12.22., 1. o.

¹⁷ 2008/56/EK irányelv, HL L 164., 2008.6.25., 19. o.

¹⁸ Javaslat: Az Európai Parlament és a Tanács határozata – Horizont 2020 – A kutatási és innovációs keretprogram.

¹⁹ COM(2011) 112 végleges.

támogatnia: *Az éghajlatváltozás hatásainak mérséklése, Alkalmazkodás az éghajlatváltozáshoz, valamint az Éghajlat-politikai irányítás és tájékoztatás.*

A LIFE program fő célja az, hogy a környezet- és éghajlatvédelmi célok elérésére szolgáló megoldások és bevált gyakorlatok biztosításával és terjesztésével felgyorsítsa a szakpolitika kidolgozásának és végrehajtásának változásait. Ezért társfinanszírozási lehetőségeket kínál az egyértelmű környezeti vagy éghajlati előnyöket biztosító projektek számára, és bővíti a meglévő tudásalapot. A Bizottság gondoskodni fog a LIFE program és a többi uniós eszköz közötti szinergiákról, így például felhasználhatja a Horizont 2020 programból, illetve a korábbi kutatási és innovációs keretprogramokból származó kutatási és innovációs eredményeket.

A LIFE programnak minden olyan **finanszírozási formát** tartalmaznia kell, amelyekre célkitűzéseinek és prioritásainak megvalósításához szükség van. A pénzügyi intervenció fő típusa különösen a projekt támogatás. Az elsősorban a környezet- vagy éghajlatvédelem területén tevékenykedő nem kormányzati szervezeteknek és más uniós érdekű létesítményeknek nyújtott működési támogatások is lehetségesek. A LIFE program keretében mód van pénzügyi eszközök igénybevételére.²⁰ A Bizottságnak továbbá a projekt támogatások végrehajtása során ösztönöznie kell a zöld közbeszerzés alkalmazását.

A LIFE program az Unión kívüli környezet- és éghajlatvédelmi fellépés támogatása szempontjából rugalmasabb megközelítéssel **kibővíti területi hatályát**: elsőként, kivételes esetben és meghatározott körülmények között, valamint a programban részt vevő nem uniós országokban hivatalosan engedélyezi az Unión kívüli intézkedéseket; és másodsorban jogalapot biztosít a környezetvédelmi és éghajlat-politika terén tevékenykedő olyan érintett nemzetközi szervezetekkel való együttműködéshez, amelyek nem feltétlenül tartoznak az Unió külső fellépésének hatálya alá (pl. nemzetközi tanulmányok).

Az **egyszerűsítési** folyamat részeként a LIFE program könnyített eljárásokat vezet be. Fontos, hogy a tagállamok részt vesznek a LIFE program prioritásainak meghatározásában, különösen annak biztosítása érdekében, hogy azok megfelelően tükrözzék a tagállamok közötti különbségeket, és hatékonyan hozzájáruljanak a környezetvédelmi és éghajlat-politika végrehajtásának javításához és felgyorsításához.

Ezenfelül a LIFE program tovább tökéletesíti az informatikai rendszereket, hogy a pályázatokat gyorsabban és egyszerűbben lehessen elektronikus úton benyújtani. A kisebb érdekelt felek, például a kkv-k vagy a nem kormányzati szervezetek közreműködésének előmozdítása érdekében kiemelt figyelmet fordítanak arra, hogy a pályázati nyomtatványok egyértelműek, könnyen olvashatók és egységesek legyenek, hogy a határidők kellő időt biztosítsanak a pályázatok benyújtásához, hogy a pályázók segítséget kapjanak a pályázati anyag összeállításához, és hogy a projektjavaslat elfogadására vagy elutasítására nyilvános határidőt írjanak ki, amelyhez mellékelik az elutasítás lehetséges okainak egyértelmű meghatározását. A kérelem elbírálásakor megvizsgálják a projektek társadalmi–gazdasági hatását.

A program a pályázati és jelentéstételi folyamatok megkönnyítése érdekében növelni fogja az átalányösszegek és átalánydíjak használatát is, valamint enyhíti az integrált projektekre

²⁰ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak – Az innovatív pénzügyi eszközök következő generációjának kerete: az EU tőke- és hitelfinanszírozási platformjai (COM(2011) 662 végleges, 2011.10.19.).

vonatkozó jelentéstételi követelményeket. Különösen két szakaszból álló megközelítést vezethet be az integrált projektek kiválasztására. A jelentéstétel és az újraprogramozás kétéves ciklusok alapján történne, és módosítanák a kifizetések ütemezését a projekt fokozatosabb pénzellátottsága érdekében.

Hasonlóképpen, a nyomon követés és jelentéstétel szempontjából terhesnek bizonyult egyes költségek (pl. HÉA) nem lesznek elszámolhatók, míg más költségek, például a nem kifejezetten a projekthez felvett állandó alkalmazottak személyzeti költségeinek elszámolhatóságát korlátozzák vagy kizárják, ugyanakkor fennmarad egy olyan mechanizmus, amelynek keretében ők továbbra is hozzájárulhatnak a projekttevékenységhez. A kedvezményezettek hátrányos helyzetbe hozásának elkerülése és a projekt támogatás útján finanszírozott projekteknek a LIFE+ rendeletben szereplővel megegyező szintű támogatásának fenntartása érdekében a társfinanszírozás arányát a jelenlegi 50 %-ról 70 %-ra, bizonyos esetekben pedig 80 %-ra kell emelni, továbbra is biztosítva a jelenlegi tőkeáttételi hatást. A magasabb, 80 %-os arány az integrált projektekre vonatkozna annak ellentételezéseként, hogy ezekhez a projektekhez az állandó alkalmazottak részéről jelentős ráfordításra lenne szükség, a velük kapcsolatos költség nem számolható el. Ugyanígy vonatkozna az uniós politika vagy jogszabály kidolgozásához és végrehajtásához kapcsolódó különleges igényeket támogató egyedi projektekre is, tekintettel ezek stratégiai értékére és a vonzó társfinanszírozási arányt biztosítandó.

Végül, a **LIFE programot továbbra is központilag kell igazgatni** a szakpolitikák közötti kapcsolatok, az intervenciók minősége, a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás és a megbízható források maximalizálása, valamint annak biztosítása érdekében, hogy az uniós politikaformálás során figyelembe vegyék a LIFE projektek eredményeit. Ez az Európai Parlament, a tagállamok és az érdekelt felek szerint egyaránt létfontosságú eszköz. A jelenlegi igazgatás ugyanakkor javítható azáltal, hogy számos feladatot egy már létező végrehajtó ügynökségre ruháznak. Tekintettel a LIFE program sajátosságaira, valamint a más uniós támogatási programokkal kialakított szinergiák növelése érdekében a Bizottság meg fogja vizsgálni annak lehetőségét, hogy a kiválasztási és nyomon követési feladatokat nagymértékben az Európai Versenyképességi és Innovációs Végrehajtó Ügynökségre ruházza, míg a program irányítását továbbra is a Bizottság látná el.

Mivel a javasolt fellépés 3. cikkben meghatározott céljait – természetükből adódóan – a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, és ezért azok terjedelmük és hatásuk miatt az Unió szintjén jobban megvalósíthatók, az Unió az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően intézkedéseket fogadhat el. Az ugyancsak az említett cikkben meghatározott arányosság elvének megfelelően ez a rendelet nem lépi túl a célkitűzés eléréséhez szükséges mértéket.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONATKOZÁSOK

A 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről szóló közlemény értelmében a LIFE program teljes pénzügyi keretösszege (folyó árakon) 3618 millió EUR.²¹ Ebből az összegből 2713,5 millió EUR-t a Környezetvédelem alprogramra különítenek el, amelyen belül a projekt támogatással finanszírozott projektekre szánt források felét a

²¹ Ez változatlan árakon 3,2 milliárd EUR-nak felel meg.

természet és biodiverzitás célhoz rendelik. 904,5 millió EUR-t az Éghajlat-politika alprogramra fordítanak.

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE**a környezetvédelmi és éghajlat-politikai program (LIFE) létrehozásáról**

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 192. cikkére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezetének a nemzeti parlamentek számára való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére²²,tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére²³,

rendes jogalkotási eljárás keretében,

mivel:

- (1) Az Unió környezetvédelmi és éghajlat-politikája és a kapcsolódó jogszabályai számottevően javították a környezet állapotát. Ugyanakkor továbbra is jelentős környezeti és éghajlati kihívások tapasztalhatók, amelyek figyelmen kívül hagyása súlyos következményekkel járna Európa számára.
- (2) E környezeti és éghajlati kihívásokat nagyságukból és összetett jellegükből adódóan elsősorban a főbb uniós támogatási programokból kell finanszírozni. Az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, a Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának címzett, „Az Európa 2020 stratégia költségvetése” című közleményben²⁴ (a továbbiakban: a többéves pénzügyi keretről szóló közlemény), amely elismeri az éghajlatváltozás jelentette kihívást, a Bizottság kijelentette, hogy az uniós költségvetés éghajlatváltozásra fordított arányát legalább 20 %-ra szándékozik növelni, a különböző szakpolitikai területekről érkező hozzájárulásokkal. E rendeletnek hozzá kell járulnia ehhez a célhoz.
- (3) Az említett uniós finanszírozási programok nem minden környezetvédelmi és éghajlat-politikai szükségletre kínálnak megoldást. A környezetvédelem és éghajlat-politika

²² HL C [...], [...], [...] o.

²³ HL C [...], [...], [...] o.

²⁴ COM(2011) 2020 végleges, 2011.6.29.

terén egyedi megközelítésekre van szükség, amelyek kezelni tudják a célkitűzések tagállami gyakorlatokba való beépítésének eltérő szintjeit, a jogszabályok egyenetlen és nem megfelelő tagállami végrehajtását, valamint a szakpolitikai célok terjesztésének és népszerűsítésének elégtelen mértékét. Helyénvaló folytatni a környezetvédelmi célú pénzügyi eszközről (LIFE+) szóló, 2007. május 23-i 614/2007/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet²⁵ által szabályozott LIFE programot, és elfogadni egy új rendeletet. Ez a rendelet ezért a környezetvédelemre és éghajlat-politikára irányuló célzott finanszírozási programot hoz létre (a továbbiakban: a LIFE program).

- (4) A környezeti javak egyenlőtlenül oszlanak el az Unió területén, az általuk nyújtott előnyökből ugyanakkor az Unió egésze részesül. Az e javak megőrzésére irányuló uniós kötelezettségre tekintettel elengedhetetlen a szolidaritás és a felelősségmegosztás elvének következetes alkalmazása, ami azt jelenti, hogy egyes uniós környezeti és éghajlati problémák regionális vagy helyi szinten hatékonyabban kezelhetők. A LIFE program központi szerepet játszik az uniós környezeti és éghajlati közjavak megőrzéséért vállalt, egyenlőbb mértékű szolidaritásban és az azokért viselt, megosztott felelősségben.
- (5) Sajátosságaiból és méretéből adódóan a LIFE program nem képes valamennyi környezeti és éghajlati problémát megoldani. Ehelyett azt a célt kell kitűznie, hogy a környezet- és éghajlatvédelmi célok elérésére szolgáló megoldások és bevált gyakorlatok biztosításával és terjesztésével felgyorsítsa a szakpolitika kidolgozásának és végrehajtásának változásait.
- (6) Ez a rendelet a LIFE program teljes időtartamára 3618 millió EUR pénzügyi keretösszeget határoz meg²⁶, amely az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság között a költségvetési kérdésekben való együttműködésről és a hatékony és eredményes pénzgazdálkodásról szóló intézményközi megállapodásról szóló, 2011. június 29-i bizottsági javaslat²⁷ 17. pontja szerinti elsődleges referenciát jelenti a költségvetési hatóság számára az éves költségvetési eljárás során.
- (7) Az Európai Tanács luxembourgi (1997. december) és thesszaloniki (2003. június) üléseinek következtetéseivel összhangban a tagjelölt országok, a stabilizációs és társulási folyamatban részt vevő nyugat-balkáni országok és az európai szomszédságpolitika hatálya alá tartozó országok jogosultak az uniós programokban való részvételre az ezekkel az országokkal kötött vonatkozó kétoldalú megállapodásokban meghatározott feltételeknek megfelelően.
- (8) Ahhoz, hogy az Unión belüli környezetvédelmi és éghajlat-politikai célú beruházások eredményesek lehessenek, az Unió határain túl is szükség van intézkedésekre. Ezek a beruházások nem minden esetben finanszírozhatók az Unió külső fellépési eszközeiből. Kivételes esetben és meghatározott feltételek teljesítése esetén engedélyezni kell a LIFE programban nem közvetlenül részt vevő országokon belüli fellépést és az ezekben az országokban letelepedett jogi személyeknek a LIFE programból finanszírozott tevékenységekben való részvételét.

²⁵ HL L 149., 2007.6.9., 1. o.

²⁶ Valamennyi adat folyó árakon van feltüntetve.

²⁷ COM(2011) 403 végleges.

- (9) E rendeletnek továbbá biztosítania kell az érintett nemzetközi szervezetekkel való együttműködés és a részükre nyújtott támogatás keretét azon környezet- és éghajlatpolitikai igények, például bizonyos tanulmányok teljesítése érdekében, amelyek nem tartoznak a külső fellépési eszközök hatálya alá.
- (10) A környezet- és éghajlatvédelmi követelményeket be kell illeszteni az Unió szakpolitikáiba és tevékenységeibe. A LIFE programnak ezért ki kell egészítenie a többi uniós támogatási programot, beleértve az Európai Regionális Fejlesztési Alapot,²⁸ az Európai Szociális Alapot,²⁹ a Kohéziós Alapot,³⁰ az Európai Mezőgazdasági Garanciaalapot,³¹ az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapot,³² az Európai Tengerügyi és Halászati Alapot³³ és a Horizont 2020 programot.³⁴ A Bizottságnak és a tagállamoknak minden szinten gondoskodniuk kell e programok egymást kiegészítő jellegéről. Uniós szinten ez a kiegészítő jelleg a LIFE program és a megosztott irányítású uniós finanszírozási programok közötti, a közös stratégiai kereten belül³⁵ megvalósított strukturált együttműködéssel érhető el, különösen az integrált projekteket kiegészítő tevékenységek finanszírozásának előmozdítása vagy a LIFE program keretében kidolgozott megoldások, módszerek és megközelítések alkalmazása érdekében. A LIFE programnak ösztönöznie kell a Horizont 2020 program környezeti és éghajlati vonatkozású kutatási és innovációs eredményeinek felhasználását. Ezzel összefüggésben – a szinergiák biztosítása érdekében – társfinanszírozási lehetőségeket kell kínálnia az egyértelmű környezeti vagy éghajlati előnyöket biztosító projektek számára. A kettős finanszírozás elkerülése érdekében koordinációra van szükség.
- (11) A biológiai sokféleség csökkenésének megállítása és visszafordítása, valamint az erőforrás-hatékonyság javítása a környezeti és egészségügyi problémák kezelésével együtt továbbra is jelentős kihívás az Unió számára. Ezek a kihívások fokozott uniós erőfeszítéseket tesznek szükségessé olyan megoldások és bevált gyakorlatok kidolgozása céljából, amelyek hozzájárulhatnak az „Európa 2020: Az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés stratégiája” című bizottsági közleményben (a továbbiakban: az Európa 2020 stratégia)³⁶ szereplő célok eléréséhez. Ezenfelül a környezetvédelmi célkitűzések megvalósításához nélkülözhetetlen a – különösen a tudatosságnövelés és az érdekelt bevonása révén megvalósuló – jobb irányítás. A Környezetvédelem alprogramnak ezért három kiemelt cselekvési területet kell tartalmaznia: Környezet és erőforrás-hatékonyság, Biodiverzitás és Környezetvédelmi irányítás és tájékoztatás. Lehetővé kell tenni, hogy a LIFE programból finanszírozott projektek e három közül egynél több prioritási terület konkrét célkitűzéseinek az eléréséhez járuljanak hozzá, és hogy egynél több tagállam részvételét foglalják magukban.

²⁸ HL L [...], [...], [...]. o. [hiv. ERFA]

²⁹ HL L [...], [...], [...]. o. [hiv. ESZA]

³⁰ HL L [...], [...], [...]. o. [hiv. Kohéziós Alap]

³¹ HL L [...], [...], [...]. o. [hiv. EMGA]

³² HL L [...], [...], [...]. o. [hiv. EMVA]

³³ HL L [...], [...], [...]. o. [hiv. ETHA]

³⁴ HL L [...], [...], [...]. o. [hiv. Horizont 2020]

³⁵ [Az elfogadás után beillesztendő hivatkozás].

³⁶ COM(2010) 2020 végleges, 2010.3.3.

- (12) Az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, a Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának címzett, „Az erőforrás-hatékony Európa megvalósításának ütemterve” című bizottsági közlemény³⁷ (a továbbiakban: az erőforrás-hatékony Európa megvalósításának ütemterve) meghatározta azokat a főbb állomásokat és intézkedéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy az Unió az erőforrás-hatékony és fenntartható növekedés útjára álljon. Ennélfogva a Környezet és erőforrás-hatékonyság prioritási területnek az új megoldások és a bevált gyakorlatok kidolgozásának és megosztásának megkönnyítésével támogatnia kell az uniós környezetpolitika köz- és magánszféra általi eredményes végrehajtását, különösen az erőforrás-hatékony Európa megvalósításának ütemtervében szereplő környezeti ágazatokban. Ugyanakkor a Horizont 2020 programmal átfedésben lévő ökoinnovációs tevékenységeket ki kell zárni a hatálya alól.
- (13) A Bizottság által az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának benyújtott, „Életbiztosításunk, természeti tőkénk: a biológiai sokféleséggel kapcsolatos, 2020-ig teljesítendő uniós stratégia” című közlemény³⁸ (a továbbiakban: a biológiai sokféleséggel kapcsolatos, 2020-ig teljesítendő uniós stratégia) meghatározta a biológiai sokféleség csökkenésének megállítására és visszafordítására irányuló célokat. Ezek többek között a természetes élőhelyek, valamint a vadon élő állatok és növények védelméről szóló, 1992. május 21-i 92/43/EGK tanácsi irányelv³⁹ és a vadon élő madarak védelméről szóló, 2009. november 30-i 2009/147/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁴⁰ teljes körű végrehajtása, valamint az ökoszisztémák és szolgáltatásaik fenntartása és helyreállítása. A LIFE programnak elő kell segítenie e célok megvalósítását. Mindezek alapján a Biodiverzitás prioritási területnek előtérbe kell helyeznie a 92/43/EGK tanácsi irányelvvel létrehozott Natura 2000 hálózat végrehajtását és igazgatását, különösen az említett irányelv 8. cikkében előírt fontossági sorrendben történő végrehajtási tervekkel összefüggésben, a biológiai sokféleséghez, illetve a 2009/147/EK és a 92/43/EGK irányelvhez kapcsolódó bevált gyakorlatok kidolgozását és terjesztését, valamint a biológiai sokféleséggel kapcsolatos, 2020-ig teljesítendő uniós stratégiában meghatározott, a biológiai sokféleséggel kapcsolatos kihívások szélesebb körét.
- (14) Az erdők rendkívül fontosak a környezet és az éghajlat tekintetében, például a biológiai sokféleség, a víz, a talaj, az éghajlatváltozás hatásainak mérséklése és az azokhoz való alkalmazkodás szempontjából. Az erdők és a talaj a légköri szén-dioxid (CO₂) megkötésével részt vesznek az éghajlat szabályozásában, és hatalmas mennyiségű szén-dioxidot tárolnak. E szerepüket csak akkor tölthetik be optimális szinten, ha helytálló és összeegyeztethető adatok és információk állnak rendelkezésre. E rendeletnek ezért egyúttal az erdőkkel és a talajjal kapcsolatos, környezet- és éghajlatvédelmi szinergiák megteremtését célzó intézkedések támogatási keretét kell szolgáltatnia. Fokozott szinergiákra van szükség továbbá a vízhiány és az aszályok kérdésében, valamint az árvíz kockázat kezelése területén.

³⁷ COM(2011) 571 végleges, 2011.9.21.

³⁸ COM(2011) 244 végleges, 2011.5.3.

³⁹ HL L 206., 1992.7.22., 50. o.

⁴⁰ HL L 20., 2010.1.26., 7. o.

- (15) A Bizottság által az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának benyújtott, „Az alacsony szén-dioxid-kibocsátású, versenyképes gazdaság 2050-ig történő megvalósításának ütemterve” című közlemény⁴¹ (a továbbiakban: a 2050-ig szóló ütemterv) elismerte, hogy az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaságra való áttérés szempontjából továbbra is kulcsfontosságú az éghajlatváltozás hatásainak mérséklésére irányuló új megközelítések vizsgálata. Ezenfelül meg kell erősíteni az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást mint átfogó uniós prioritást. Mi több, az építő jellegű eredmények eléréséhez és az érdekelt felek bevonásához elengedhetetlen az irányítás előmozdítása és a széles körű tudatosságnövelés. Az Éghajlat-politika alprogramnak ezért a következő három egyedi prioritási területhez hozzájáruló erőfeszítéseket kell támogatnia: Az éghajlatváltozás hatásainak mérséklése, Alkalmazkodás az éghajlatváltozáshoz, valamint az Éghajlat-politikai irányítás és tájékoztatás. Lehetővé kell tenni, hogy a LIFE programból finanszírozott projektek e három közül egynél több prioritási terület konkrét célkitűzéseinek az eléréséhez járuljanak hozzá, és hogy egynél több tagállam részvételét foglalják magukban.
- (16) Az Éghajlatváltozás hatásainak mérséklése elnevezésű prioritási terület támogatja az éghajlati vonatkozású uniós politikák és jogszabályok kidolgozását és végrehajtását, különösen az üvegházhatású gázok kibocsátásának nyomon követése és az arra vonatkozó jelentéstétel, a földhasználat, a földhasználat megváltoztatásához és az erdőgazdálkodáshoz kapcsolódó politikák, a kibocsátáskereskedelmi rendszer, az üvegházhatásúgáz-kibocsátások csökkentését célzó tagállami erőfeszítések, a szén-dioxid-leválasztás és tárolás, a megújuló energiák, az energiahatékonyság, a közlekedés és az üzemanyagok, az ózónréteg védelme és a fluortartalmú gázok tekintetében.
- (17) Európában és világszerte is már most érezhetők az éghajlatváltozás első következményei, úgymint az áradásokat és aszályt okozó szélsőséges időjárási viszonyok, illetve az emelkedő hőmérséklet és tengerszint. Az Alkalmazkodás az éghajlatváltozáshoz prioritási területnek célzott alkalmazkodási intézkedések és stratégiák révén elő kell segítenie a lakosság, a gazdasági ágazatok és a régiók ilyen hatásokhoz való alkalmazkodását, hogy ezáltal javítsa az Unió ellenálló képességét. Az e területen hozott intézkedéseknek ki kell egészíteniük a polgári védelmi pénzügyi eszköz keretében támogatható intézkedéseket.
- (18) A környezet- és éghajlatvédelmi jogszabályok és politika teljes körű végrehajtása szorosan összefügg a jobb irányítás megvalósításával, az érdekelték fokozott bevonásával és az információk terjesztésével. Ezért az Irányítás és tájékoztatás prioritási területnek mindkét alprogramon belül támogatnia kell a jobb megfelelést és végrehajtást célzó bevált gyakorlatok megosztását és az erre szolgáló fórumok kialakítását, hogy elősegítse a környezet- és éghajlatvédelem terén tett uniós szakpolitikai döntéshozatali erőfeszítésekhez nyújtott lakossági és érdekelti támogatás elnyerését. Különösen támogatnia kell a tudásalap hatékonyabb terjesztését, a tudatosságnövelést, a nyilvánosság bevonását, valamint a környezeti ügyekben az információhoz való hozzáférést és az igazságszolgáltatáshoz való jog biztosítását.

⁴¹ COM(2011) 112 végleges, 2011.3.8.

- (19) E rendelet keretében a támogatást az Európai Közösségek általános költségvetésére alkalmazandó költségvetési rendeletről szóló, 2002. június 25-i 1605/2002/EK, Euratom tanácsi rendelettel⁴² összhangban kell biztosítani. A LIFE program keretében finanszírozott projekteknek az uniós alapok legmegfelelőbb felhasználása és az európai többletérték biztosítása érdekében támogathatósági kritériumoknak kell megfelelniük. Ösztönözni kell azokat a projekteket, amelyek hatásai több ágazatban érezhetők. A Bizottságnak továbbá a projektfinanszírozások végrehajtása során ösztönöznie kell a zöld közbeszerzés alkalmazását.
- (20) A belső piacon működő valamennyi vállalkozás számára azonos feltételek megőrzése érdekében, valamint az indokolatlan versenytorzulásokat elkerülendő a LIFE program keretében nyújtott finanszírozásnak adott esetben piaci hiányosságok kezelését kell céloznia. Mindemellett, amennyiben a finanszírozás az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. cikkének (1) bekezdése értelmében állami támogatásnak minősül, azt a piac torzulásait, például a magántámogatás kiszorítását, a kevésbé hatékony piaci struktúrák létrehozását vagy a gazdaságtalan vállalkozások fenntartását megelőzendő az állami támogatási szabályokkal összhangban kell kialakítani, és csak akkor léptethető életbe, ha azt a Bizottság a Szerződés 108. cikke (3) bekezdése szerint jóváhagyta, kivéve, ha megfelel az Európai Közösséget létrehozó szerződés 92. és 93. cikkének a horizontális állami támogatások bizonyos fajtáira történő alkalmazásáról szóló, 1998. május 7-i 994/98/EK tanácsi rendelet⁴³ értelmében elfogadott jogszabálynak.
- (21) A környezetvédelmi és éghajlat-politika végrehajtásának javítása, illetve a környezet- és éghajlatvédelmi célkitűzések más szakpolitikákba történő beillesztésének előmozdítása érdekében a LIFE programnak olyan projekteket kell támogatnia, amelyek hozzájárulnak a környezet- és éghajlatvédelmi jogszabályok és politika végrehajtására irányuló integrált megközelítéshez. A Környezetvédelem alprogram esetében e projekteknek mindenekelőtt a biológiai sokféleséggel kapcsolatos, 2020-ig teljesítendő uniós stratégia végrehajtására kell összpontosítaniuk, különös tekintettel a 92/43/EGK tanácsi irányelvvel létrehozott Natura 2000 hálózat eredményes igazgatására és megerősítésére, az említett irányelv 8. cikkében előírányzott fontossági sorrendben történő végrehajtási tervek, a vízpolitika terén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról szóló, 2000. október 23-i 2000/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁴⁴, valamint a hulladékokról és a levegőről szóló jogszabályok végrehajtása révén. E projektek, noha a meghatározott témakörökre összpontosítanak majd, egyben többcélú végrehajtási mechanizmusként fognak működni (azaz egyszerre törekednek a környezeti előnyökre és a kapacitásépítésre), lehetővé téve ezáltal eredmények elérését más szakpolitikai területeken, különös tekintettel a tengeri környezetvédelmi politika területén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról szóló, 2008. június 17-i 2008/56/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre (a tengervédelmi stratégiáról szóló keretirányelv)⁴⁵. Ilyen típusú projektek a környezetvédelem más területein is megvalósíthatók. Az Éghajlat-politika alprogram esetében e projektek tárgya elsősorban az éghajlatváltozás hatásainak mérséklését és az azokhoz való alkalmazkodást célzó stratégiák és cselekvési tervek kell, hogy

⁴² HL L 248., 2002.9.16., 1. o.

⁴³ HL L 142., 1998.5.14., 1. o.

⁴⁴ HL L 327., 2000.12.22., 1. o.

⁴⁵ HL L 164., 2008.6.25., 19. o.

legyenek. Az ilyen projektek támogatását egy sor konkrét tevékenységre és intézkedésre kell korlátozni, míg az ezeket kiegészítő egyéb intézkedéseket más uniós támogatási programokból, valamint nemzeti, regionális és magánszférabeli forrásokból kell finanszírozni. A LIFE program keretében nyújtott finanszírozással – stratégiaileg a környezet- és éghajlatvédelemre összpontosítva – ki kell aknázni a különböző uniós finanszírozási források közötti szinergiákat, és biztosítani kell azok következetességét.

- (22) Az Unió részese az ENSZ Európai Gazdasági Bizottsága (ENSZ-EGB) által kidolgozott, a környezeti ügyekben az információhoz való hozzáféréstől, a nyilvánosságban a döntéshozatalban történő részvételéről és az igazságszolgáltatáshoz való jog biztosításáról szóló egyezménynek (a továbbiakban: Aarhusi Egyezmény). Ennélfogva támogatni kell a nem kormányzati szervezetek munkáját, mivel azok a politikaformálás folyamata során az uniós polgárok aggodalmait és nézeteit érvényesítve eredményesen járulnak hozzá az Aarhusi Egyezmény céljaihoz, valamint az egyezmény végrehajtásához, és a környezeti és éghajlati vonatkozású problémákkal és a szakpolitikai válasz lépésekkel kapcsolatos tudatosság növeléséhez. Helyénvaló, ha a LIFE program az uniós érdekű – különösen a környezetvédelem és/vagy az éghajlat-politika terén tevékenykedő – nem kormányzati szervezetek széles körét támogatja működési támogatások átlátható versenyeztetés keretében történő odaitélésével, és ezáltal segíti e szervezeteket abban, hogy hatékonyan hozzájáruljanak az uniós politikához, valamint megeremti és megerősíti azon képességüket, hogy partnerként javítsák teljesítményüket.
- (23) A környezetvédelmi és éghajlat-politika kidolgozása és végrehajtása terén betöltött kezdeményező szerepe megvalósítása érdekében a Bizottságnak forrásokat kell igényelnie a LIFE programból az uniós környezetvédelmi és éghajlat-politika és a kapcsolódó jogszabályok kezdeményezésének, végrehajtásának és általános érvényesítésének támogatására, ideértve áruk és szolgáltatások vásárlását. Az e rendelet értelmében kommunikációs tevékenységekre elkülönített pénzügyi források fedezik az uniós politikai prioritásokkal kapcsolatos szervezeti kommunikáció költségeit is.⁴⁶
- (24) A hitelek, a tőke és a kockázati tőke iránti piaci kereslet és kínálat között mutatkozó jelenlegi eltérés a pénzügyi válság miatt várhatóan tartósan fennmarad, ezért lehetővé kell tenni a környezet- és éghajlatvédelmi tárgyú jövedelemtermelő projektek pénzügyi eszközökkel történő támogatását. A LIFE program által támogatott pénzügyi eszközöket az egyedi piaci szükségletek költséghatékony kezelésére a program célkitűzéseivel összhangban kell használni, és azok nem szoríthatják ki a magánszférából származó finanszírozást. A pénzügyi eszközök összevonhatók az uniós költségvetésből nyújtott támogatásokkal, többek között az e rendelet hatálya alá tartozókkal is.
- (25) A korábbi eszközök tapasztalata rávilágított arra, hogy több évre szóló programozásra van szükség, valamint hogy az erőfeszítéseket konkrét környezetvédelmi és éghajlat-politikai prioritásokra és tevékenységi területekre kell összpontosítani. E többéves munkaprogramokat a LIFE program céljainak és célkitűzéseinek elérése érdekében rugalmasan kell kialakítani, ugyanakkor biztosítani kell a prioritási területek állandó

⁴⁶ COM(2011) 500 végleges, 2011.6.29., II. rész (A szakpolitikai területek áttekintése), 7. o.

jellegét, mivel az szükséges a leendő pályázók számára a pályázatuk tervezéséhez, elkészítéséhez és benyújtásához. Ennek tükrében a többéves munkaprogramoknak legalább két évre kell szólniuk, és tartalmazniuk kell a prioritások nem kimerítő felsorolását.

- (26) A LIFE program egyszerűsítése és a pályázókra és a kedvezményezetteknek nehezedő adminisztratív terhek csökkentése érdekében gyakrabban kell alkalmazni az átalánydíjakat és -összegeket, a finanszírozást pedig pontosabban körülhatárolt költségkategóriák szerint kell biztosítani. A nem elszámolható költségeikért járó ellentételezéseként és a LIFE program keretében nyújtott támogatás hatékony szintjének fenntartása érdekében a társfinanszírozási arányt általános szabály szerint 70 %-ra, egyes esetekben pedig 80 %-ra kell emelni.
- (27) A LIFE programot és az alprogramokat a megfelelő mutatók alapján rendszeresen felül kell vizsgálni és értékelni kell a folyamatos kiigazítás érdekében. A két alprogram által az éghajlat-politika és a biológiai sokféleség szempontjából biztosított előnyöket alátámasztó adatok, illetve a kiadások szintjére vonatkozó információk biztosítása érdekében a LIFE program nyomon követése során figyelemmel kell kísérni a többéves pénzügyi keretről szóló közlemény szerinti, éghajlat-politikához kapcsolódó, illetve biológiai sokféleséghez kapcsolódó kiadásokat. E nyomon követést egyszerű módszertant követve kell elvégezni, a kiadásokat a következő három kategória valamelyikébe besorolva: kizárólag az éghajlathoz/biológiai sokféleséghez kapcsolódó (100 %-os elszámolás), jelentősen az éghajlathoz kapcsolódó (40 %-os elszámolás) és nem az éghajlathoz/biológiai sokféleséghez kapcsolódó (0 %-os elszámolás). Ez a módszertan adott esetben nem zárja ki pontosabb módszertanok alkalmazását.
- (28) Az Unió pénzügyi érdekeit a teljes kiadási ciklusban arányos intézkedésekkel kell védeni, beleértve a szabálytalanságok megelőzését, feltárását és kivizsgálását, az elveszített, jogtalanul kifizetett vagy szabálytalanul felhasznált pénzüsszegek visszafizettetését, valamint adott esetben bírságok alkalmazását.
- (29) Annak érdekében, hogy a többéves munkaprogramok elfogadása tekintetében a rendelet végrehajtásához egységes feltételeket biztosíthasson, a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni. Ezeket a hatásköröket a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról szóló, 2011. február 16-i 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek megfelelően kell gyakorolni.⁴⁷
- (30) Az uniós források legmegfelelőbb felhasználása és az európai többletérték biztosítása érdekében a Bizottságot az Európai Unió működéséről szóló szerződés 290. cikkének megfelelően fel kell hatalmazni jogi aktusok elfogadására a projektek kiválasztására vonatkozó támogathatósági kritériumok, a földrajzi egyensúly „integrált projektekre” történő alkalmazására vonatkozó kritériumok, valamint az egyes tematikus prioritások terén alkalmazandó teljesítménymutatók pontosabb meghatározása tekintetében. Különösen fontos a Bizottság számára, hogy megfelelő egyeztetéseket folytasson az előkészítő munka során, beleértve a szakértői szinteket is. A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítése és megszövegezése során a Bizottságnak gondoskodnia kell

⁴⁷ HL L 55., 2011.2.28., 13. o.

a vonatkozó dokumentumoknak az Európai Parlamenthez és a Tanácshoz történő egyidejű, időben és megfelelő módon történő eljuttatásáról.

- (31) A 614/2007/EK rendeletet ezért hatályon kívül kell helyezni.
- (32) A LIFE program, valamint a 614/2007/EK rendelet értelmében elfogadott intézkedések közötti hatékony átmenet biztosítása érdekében az utóbbi rendelet érvényességi idején túl is folytatni kell az annak keretében finanszírozott tevékenységek nyomon követését, ellenőrzését és minőségértékelését.
- (33) A LIFE program többletértéke annak célzott megközelítéséből és szemléletéből fakad, amelynek köszönhetően az általa kínált támogatások kifejezetten a környezeti és éghajlati szükségletekhez igazodnak. A LIFE program a források és a szakértelem nagyobb mértékű összevonása révén hozzájárulhat a környezetvédelmi politikáknak a tagállami szintű egyedi fellépésnél hatékonyabb végrehajtásához. Emellett a bevált gyakorlatok kidolgozása és cseréje és a tudásmegosztás platformjaként javítja, előmozdítja és felgyorsítja a vívmányok végrehajtását, kapacitást épít, segítséget nyújt a magánszektornak, különösen a kkv-knak a kisléptékű technológiák és megoldások vizsgálatához, valamint lehetővé teszi a tagállamok és az érdekelték számára, hogy tanuljanak egymástól. A LIFE program továbbá szinergiákat teremt az uniós és a nemzeti források között, miközben további magántámogatásokat vonz, ezáltal növeli az uniós beavatkozás következetességét, valamint elősegíti a vívmányok összehangoltabb végrehajtását.
- (34) Mivel a tervezett intézkedés céljait – nevezetesen az uniós környezetvédelmi és éghajlat-politika és a kapcsolódó jogszabályok végrehajtásának és fejlesztésének elősegítését, a környezet- és éghajlatvédelmi célkitűzések más szakpolitikákba történő integrálását is beleértve, valamint a jobb irányítás előmozdítását – a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, így azok az intézkedés terjedelme és hatása miatt az Unió szintjén jobban megvalósíthatók, az Unió intézkedéseket fogadhat el az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében említett szubszidiaritás elvével összhangban. Az említett cikkben foglalt arányossági elvvel összhangban ez a rendelet nem lépi túl a szóban forgó célkitűzések eléréséhez szükséges mértéket,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

I. CÍM

A KÖRNYEZETVÉDELMI ÉS ÉGHAJLAT-POLITIKAI PROGRAM (LIFE)

1. cikk

Létrehozás

Létrejön a 2014. január 1. és 2020. december 31. közötti időszakra szóló környezetvédelmi és éghajlat-politikai program (a továbbiakban: a LIFE program).

2. cikk

Fogalommeghatározások

E rendelet alkalmazásában:

- a) „kísérleti projekt”: korábban vagy máshol még nem alkalmazott vagy kipróbált technikát vagy módszert alkalmazó projekt, amely a hatályos bevált gyakorlatokkal összehasonlítva környezeti és éghajlati előnyökkel járhat;
- b) „demonstrációs projekt”: a projekt konkrét, például földrajzi, ökológiai vagy társadalmi-gazdasági összefüggéseiben olyan új vagy ismeretlen intézkedéseket, módszertanokat vagy megközelítéseket a gyakorlatban létrehozó, vizsgáló, értékelő és terjesztő projekt, amelyek hasonló körülmények között máshol is alkalmazhatók;
- c) „bevált gyakorlati projekt”: olyan projekt, amely a projekt sajátos körülményeit figyelembe véve megfelelő, költséghatékony és korszerű technikákat, módszereket és megközelítéseket alkalmaz;
- d) „integrált projekt”: az egyes uniós környezet- és éghajlatvédelmi jogszabályok által előírt, más uniós jogi aktusok szerinti vagy a tagállami hatóságok által kidolgozott környezet- és éghajlatvédelmi stratégiákat vagy cselekvési terveket fenntartható módon és nagy területen, különösen regionális, több régiót érintő vagy nemzeti szinten végrehajtó projekt;
- e) „technikai segítségnyújtási projekt”: a d) pontban említett integrált projektek előkészítésének támogatását célzó projekt;
- f) „előkészítő projekt”: az uniós környezetvédelmi és éghajlat-politika és a kapcsolódó jogszabályok végrehajtásával és fejlesztésével kapcsolatos egyedi szükségleteket támogató projekt.

3. cikk

Célkitűzések és mutatók

- (1) A LIFE program általános célkitűzései különösen a következők:
 - a) az erőforrás-hatékony, alacsony szén-dioxid-kibocsátású és az éghajlatváltozás hatásaival szemben ellenállóképes gazdaságra való átállás, a környezet minősége védelmének és javításának, valamint a biológiai sokféleség csökkenése megállításának és visszafordításának elősegítése;
 - b) az uniós környezetvédelmi és éghajlat-politika és a kapcsolódó jogszabályok kidolgozásának, végrehajtásának és érvényesítésének javítása, valamint a környezet- és éghajlatvédelmi célkitűzések más uniós szakpolitikákba, illetve a köz- és a magánszféra gyakorlatába történő beillesztésének és érvényesítésének előmozdítása és ösztönzése, többek között ezek kapacitásának növelésével;

- c) jobb környezetvédelmi és éghajlat-politikai irányítás támogatása valamennyi szinten.

A fentiekkel a LIFE program hozzájárul a fenntartható fejlődéshez, valamint az Európa 2020 stratégia célkitűzéseinek és célértékeinek eléréséhez.

- (2) A LIFE program teljesítményét különösen az alábbi mutatókhoz viszonyítva értékeli:

- a) az (1) bekezdés a) pontjában említett célkitűzés tekintetében a programnak tulajdonítható környezeti és éghajlati javulás. A biológiai sokféleség csökkenésének megállítására és visszafordítására vonatkozó célkitűzés esetén a programnak tulajdonítható környezeti javulás mértékegysége a Natura 2000 hálózat területének helyreállított vagy megfelelő gazdálkodás alá vont hányada, a helyreállított ökoszisztéma-szolgáltatások területe, valamint a jobb védettségi helyzetet élvező célzott élőhelyek és fajok száma és típusa;
- b) az (1) bekezdés b) pontjában említett fejlesztéssel és végrehajtással kapcsolatos célkitűzések tekintetében az uniós környezetvédelmi és éghajlat-politika és a kapcsolódó jogszabályok által előírt tervek, programok vagy stratégiák végrehajtására szolgáló, kidolgozott vagy megvalósított intézkedések száma, valamint a sokszorosításra vagy átadásra alkalmas megoldások száma;
- c) az (1) bekezdés b) pontjában említett beillesztéssel és érvényesítéssel kapcsolatos célkitűzések tekintetében az uniós finanszírozási programokkal szinergiákat megvalósító vagy azokban érvényesített, illetve a köz- és magánszféra gyakorlatába integrált intézkedések száma;
- d) az (1) bekezdés c) pontjában említett célkitűzés tekintetében a jobb irányítást, a környezeti és éghajlati szempontokkal kapcsolatos információk terjesztését, illetve az azokkal kapcsolatos tudatosságot biztosító intézkedések száma.

A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 30. cikkel összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a teljesítménymutatókra vonatkozóan, e mutatóknak a 24. cikkben említett többéves munkaprogramok szerinti tematikus prioritásokra történő alkalmazása érdekében.

- (3) Az (1) bekezdésben szereplő célkitűzéseket a következő alprogramok (a továbbiakban: alprogramok) keretében valósítják meg:

- a) a Környezetvédelem alprogram;
- b) az Éghajlat-politika alprogram.

4. cikk

Költségvetés

- (1) A LIFE program végrehajtására biztosított pénzügyi keretösszeg 3 618 000 000 EUR.⁴⁸
- (2) Az alprogramok szerinti költségvetési bontás a következő:
 - a) Az (1) bekezdésben szereplő pénzügyi keretösszegeből 2 713 500 000 EUR-t a Környezetvédelem alprogramra fordítanak;
 - b) az (1) bekezdésben szereplő pénzügyi keretösszegeből 904 500 000 EUR-t az Éghajlat-politika alprogramra fordítanak.

5. cikk

Harmadik ország részvétele a LIFE programban

A LIFE programban az alábbi országok is részt vehetnek:

- a) az Európai Szabadkereskedelmi Társulás (EFTA) azon országai, amelyek az Európai Gazdasági Térségről (EGT) szóló megállapodás szerződő felei;
- b) az Unió tagjelölt országai, potenciális tagjelölt országai és csatlakozó országai;
- c) az európai szomszédságpolitika által érintett országok;
- d) az Európai Környezetvédelmi Ügynökség és az európai környezeti információs és megfigyelőhálózat létrehozásáról szóló 1210/90/EGK rendelet módosításáról szóló, 1999. április 29-i 933/1999/EK tanácsi rendelettel⁴⁹ összhangban az Európai Környezetvédelmi Ügynökség tagjává vált országok.

Ez a közreműködés az érintett országok uniós programokban való részvételének általános elveit megállapító kétoldalú vagy többoldalú megállapodásokban meghatározott feltételek szerint zajlik.

6. cikk

Tevékenységek az Unión kívül

- (1) Az 5. cikk sérelme nélkül a LIFE programból Unión kívüli tevékenységek is finanszírozhatók, feltéve, hogy ezek nélkülözhetetlenek az uniós környezet- és éghajlatvédelmi célkitűzések eléréséhez vagy a tagállamokban megvalósított intézkedések eredményességének biztosításához.
- (2) A 18. cikkben említett projektekből részt vehet az Unión kívül letelepedett jogi személy, amennyiben a projekt koordinátoraként eljáró kedvezményezett székhelye az Unióban található, és az Unión kívül végzett tevékenység megfelel az (1) bekezdésben foglalt követelményeknek.

⁴⁸ Valamennyi adat folyó áron van feltüntetve.

⁴⁹ HL L 117., 1999.5.5., 1. o.

7. cikk

Nemzetközi együttműködés

A LIFE program végrehajtása során lehetőség van az érintett nemzetközi szervezetekkel, azok intézményeivel és szerveivel folytatott együttműködésre, amennyiben ez a 3. cikkben felsorolt célkitűzések eléréséhez szükséges.

8. cikk

Kiegészítő jelleg

- (1) A Bizottság és a tagállamok biztosítják, hogy a LIFE program által biztosított támogatás összhangban van az Unió politikáival és prioritásaival, és kiegészíti az egyéb uniós eszközöket.
- (2) A LIFE program keretében finanszírozott tevékenységek megfelelnek az uniós és tagállami jogszabályoknak, köztük az állami támogatásra vonatkozó uniós előírásoknak. Különösen, a LIFE program keretében nyújtott és az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. cikkének (1) bekezdése értelmében állami támogatásnak minősülő támogatásokat a tagállam bejelenti a Bizottságnak, és azok csak akkor léptethetők hatályba, ha azokat a Bizottság a Szerződés 108. cikkének (3) bekezdése szerint jóváhagyta, kivéve, ha megfelelnek a 994/98/EK tanácsi rendelet értelmében elfogadott jogszabálynak.
- (3) A saját felelősségi körüknek megfelelően a Bizottság és a tagállamok biztosítják az összhangot a LIFE program és az Európai Regionális Fejlesztési Alap, az Európai Szociális Alap, a Kohéziós Alap, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap és az Európai Tengerügyi és Halászati Alap között, különösen a 18. cikk d) pontjában említett integrált projektekkel összefüggő szinergiák kialakítása, valamint a LIFE program keretében kidolgozott megoldások, módszerek és megközelítések alkalmazásának támogatása érdekében. Uniós szinten a koordináció a(z) .../EU rendelet (a közös stratégiai keretről szóló rendelet) 10. cikkében említett közös stratégiai kereten belül valósul meg.
- (4) A Bizottság továbbá gondoskodik a következetességről és a szinergiákról, valamint elkerüli a LIFE program és az egyéb uniós politikák és eszközök, különösen a Horizont 2020 program, valamint az Unió külső fellépésének részét képező politikák és eszközök közötti átfedést.

II. CÍM

AZ ALPROGRAMOK

1. FEJEZET

A Környezetvédelem alprogram

9. cikk

A Környezetvédelem alprogram egyedi prioritási területei

- (1) A Környezetvédelem alprogram három prioritási területet tartalmaz:
 - Környezet és erőforrás-hatékonyság;
 - Biodiverzitás,
 - Környezetvédelmi irányítás és tájékoztatás.
- (2) A Környezetvédelem alprogram keretében nyújtott projekttámogatásra előirányzott költségvetési források legalább 50 %-át a természet és biodiverzitás megőrzését támogató projektekhez kell hozzárendelni.

10. cikk

A Környezet és erőforrás-hatékonyság prioritási területhez kapcsolódó konkrét célkitűzések

A Környezetvédelem alprogramnak a Környezet és erőforrás-hatékonyság prioritási területhez tartozó konkrét célkitűzései különösen a következők:

- a) a környezeti kihívásokra irányuló, sokszorosításra, átadásra vagy más területeken történő érvényesítésre alkalmas szakpolitikai vagy irányítási megközelítések, bevált gyakorlatok és megoldások kidolgozása, vizsgálata és demonstrációja, a környezet és az egészség közötti összefüggésre is figyelemmel és támogatva az erőforrás-hatékonysággal kapcsolatos politikákat és jogszabályokat, az erőforrás-hatékony Európa megvalósításának ütemtervét is ideértve;
- b) az uniós – különösen a vízzel, a hulladékokkal és a levegővel kapcsolatos – környezetvédelmi politika és jogszabályok által előírt tervek és programok végrehajtására szolgáló integrált megközelítések alkalmazásának, kidolgozásának, vizsgálatának és demonstrációjának támogatása;
- c) az uniós környezetvédelmi politika és jogszabályok kidolgozásához, felméréséhez, nyomon követéséhez és értékeléséhez, valamint az Unión belül és kívül a környezetet érintő tényezők, terhelések és válaszlépések vizsgálatához és nyomon követéséhez szükséges tudásalap javítása.

11. cikk

A Biodiverzitás prioritási területhez kapcsolódó konkrét célkitűzések

A Környezetvédelem alprogramnak a Biodiverzitás prioritási területhez tartozó konkrét célkitűzései különösen a következők:

- a) a biológiai sokféleség kérdésével kapcsolatos uniós szakpolitika és jogszabályok, többek között a biológiai sokféleséggel kapcsolatos, 2020-ig teljesítendő uniós stratégia, a 2009/147/EK irányelv és a 92/43/EGK irányelv végrehajtásának elősegítése különösen megközelítések, bevált gyakorlatok és megoldások alkalmazása, kidolgozása, vizsgálata és demonstrációja révén;
- b) a 92/43/EGK irányelv 3. cikkében létrehozott Natura 2000 hálózat továbbfejlesztésének, végrehajtásának és igazgatásának, különösen a 92/43/EGK irányelv 8. cikkében említett fontossági sorrendben történő végrehajtási tervekhez szükséges integrált megközelítések alkalmazásának, kidolgozásának, vizsgálatának és demonstrációjának a támogatása;
- c) a biológiai sokféleséggel kapcsolatos uniós szakpolitika és jogszabályok fejlesztéséhez, felméréséhez, nyomon követéséhez és értékeléséhez, valamint az Unión belül és kívül a biológiai sokféleséget érintő tényezők, terhelések és válaszlépések vizsgálatához és nyomon követéséhez szükséges tudásalap javítása.

12. cikk

A Környezetvédelmi irányítás és tájékoztatás prioritási területhez kapcsolódó konkrét célkitűzések

A Környezetvédelem alprogramnak a Környezetvédelmi irányítás és tájékoztatás prioritási területhez kapcsolódó konkrét célkitűzései különösen a következők:

- a) a környezeti ügyekkel kapcsolatos tudatosság növelésének előmozdítása, ideértve az uniós környezetvédelmi döntéshozatalhoz nyújtott polgári és érdekelti támogatás elnyerését, valamint a fenntartható fejlődés szolgálatában álló ismeretterjesztés ösztönzése;
- b) a környezeti ügyekkel kapcsolatos kommunikáció, irányítás és információterjesztés támogatása, valamint a sikeres környezetvédelmi megoldásokkal és gyakorlatokkal kapcsolatos tudás megosztásának megkönnyítése, többek között érdekelti együttműködési fórumok létrehozása és képzés révén;
- c) az uniós környezetvédelmi jogszabályoknak való hatékonyabb megfelelés és azok hatékonyabb végrehajtásának előmozdítása, illetve az ehhez való hozzájárulás különösen bevált gyakorlatok és szakpolitikai megközelítések kidolgozásának és terjesztésének ösztönzésével;

- d) a jobb környezetvédelmi irányítás előmozdítása, az érintett feleknek – beleértve a nem kormányzati szervezeteket is – a szakpolitikai konzultációkba és a végrehajtásba való szélesebb körű bevonása által.

2. FEJEZET

Az Éghajlat-politika alprogram

13. cikk

Az Éghajlat-politika alprogram egyedi prioritási területei

Az éghajlat-politikai alprogram három prioritási területet tartalmaz:

- Az éghajlatváltozás hatásainak mérséklése;
- Alkalmazkodás az éghajlatváltozáshoz;
- Éghajlat-politikai irányítás és tájékoztatás.

14. cikk

Az éghajlatváltozás hatásainak mérséklése prioritási területhez kapcsolódó konkrét célkitűzések

Az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentéséhez való hozzájárulás érdekében Az éghajlatváltozás hatásainak mérséklése prioritási terület konkrét célkitűzései különösen a következők:

- a) a mérsékléssel kapcsolatos uniós szakpolitika és jogszabályok végrehajtásának és fejlesztésének elősegítése, ideértve a más szakpolitikai területeken történő érvényesítést is, különösen az éghajlatváltozás hatásainak mérséklését célzó szakpolitikai vagy irányítási megközelítések, bevált gyakorlatok és megoldások kidolgozása, vizsgálata és demonstrációja révén;
- b) a hatékony mérséklési tevékenységek és intézkedések kidolgozásához, felméréséhez, nyomon követéséhez, értékeléséhez és végrehajtásához szükséges tudásalap javítása, valamint az e tudás gyakorlati alkalmazására való képesség megerősítése;
- c) többek között a mérséklést célzó stratégiákra és cselekvési tervekre irányuló integrált megközelítések kidolgozásának és végrehajtásának elősegítése helyi, regionális vagy nemzeti szinten;
- d) hozzájárulás a mérséklést célzó, sokszorosításra, átadásra vagy más területeken történő érvényesítésre alkalmas innovatív technológiák, rendszerek, módszerek és eszközök kifejlesztéséhez és demonstrációjához.

15. cikk

Az Alkalmazkodás az éghajlatváltozáshoz prioritási területhez kapcsolódó konkrét célkitűzések

Az éghajlatváltozással szembeni fokozott ellenálló képességet célzó erőfeszítések támogatásához való hozzájárulás érdekében az *Alkalmazkodás az éghajlatváltozáshoz prioritási terület* konkrét célkitűzései különösen a következők:

- a) az alkalmazkodással kapcsolatos uniós szakpolitika és jogszabályok kidolgozásának és végrehajtásának elősegítése, ideértve a más szakpolitikai területeken történő érvényesítést is, különösen az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást célzó szakpolitikai vagy irányítási megközelítések, bevált gyakorlatok és megoldások kidolgozása, vizsgálata és demonstrációja révén;
- b) a hatékony alkalmazkodási tevékenységek és intézkedések kidolgozásához, felméréséhez, nyomon követéséhez, értékeléséhez és végrehajtásához szükséges tudásalap javítása, valamint az e tudás gyakorlati alkalmazására való képesség megerősítése;
- c) többek között az alkalmazkodást célzó stratégiákra és cselekvési tervekre irányuló integrált megközelítések kidolgozásának és végrehajtásának elősegítése helyi, regionális vagy nemzeti szinten;
- d) hozzájárulás az alkalmazkodást célzó, sokszorosításra, átadásra vagy más területeken történő érvényesítésre alkalmas innovatív technológiák, rendszerek, módszerek és eszközök kifejlesztéséhez és demonstrációjához.

16. cikk

Az Éghajlat-politikai irányítás és tájékoztatás prioritási területhez kapcsolódó konkrét célkitűzések

Az Éghajlat-politikai irányítás és tájékoztatás prioritási területhez kapcsolódó konkrét célkitűzések különösen a következők:

- a) az éghajlati kérdésekkel kapcsolatos tudatosság növelésének előmozdítása, ideértve az uniós éghajlat-politikai döntéshozatalhoz nyújtott polgári és érdekelti támogatás elnyerését, valamint a fenntartható fejlődés szolgálatában álló ismeretterjesztés ösztönzése;

az éghajlati kérdésekkel kapcsolatos kommunikáció, irányítás és információterjesztés támogatása, valamint a sikeres éghajlat-politikai megoldásokkal és gyakorlatokkal kapcsolatos tudás megosztásának megkönnyítése, többek között érdekelti együttműködési fórumok létrehozása és képzés révén;

- b) az uniós éghajlatvédelmi jogszabályoknak való hatékonyabb megfelelés és azok hatékonyabb végrehajtásának előmozdítása, illetve az ehhez való hozzájárulás különösen bevált gyakorlatok és szakpolitikai megközelítések kidolgozásának és terjesztésének ösztönzésével;

- c) a jobb éghajlat-politikai irányítás előmozdítása, az érintett feleknek – beleértve a nem kormányzati szervezeteket is – a szakpolitikai konzultációkba és a végrehajtásba való szélesebb körű bevonása által.

III. CÍM

KÖZÖS VÉGREHAJTÁSI RENDELKEZÉSEK

1. FEJEZET

Finanszírozás

17. cikk

A finanszírozás típusa

- (1) Az európai uniós finanszírozás jogi formái az alábbiak lehetnek:
- a) támogatások;
 - b) közbeszerzési szerződések,
 - c) pénzügyi eszközökhöz nyújtott hozzájárulás az 1605/2002/EK, Euratom rendeletben a pénzügyi eszközökre vonatkozóan meghatározott általános rendelkezésekkel és egyes uniós jogszabályokban előírt további működési követelményekkel összhangban;
 - d) a 3. cikkben említett célkitűzések megvalósításához szükséges bármely egyéb támogatás.
- (2) A Bizottság ezt a rendeletet az 1605/2002/EK, Euratom rendelettel összhangban hajtja végre.
- (3) Az e rendelet értelmében nyújtott és az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. cikkének (1) bekezdése értelmében állami támogatásnak minősülő finanszírozást a vonatkozó uniós állami támogatási szabályoknak megfelelően hajtják végre.

18. cikk

Projektek

A projekttámogatásokról az alábbi projektek finanszírozhatók:

- a) kísérleti projektek;
- b) demonstrációs projektek;
- c) bevált gyakorlati projektek;

- d) integrált projektek elsősorban a természet-, víz- és levegővédelem, a hulladékgyűjtés, valamint az éghajlatváltozás hatásainak mérséklése és az azokhoz való alkalmazkodás területén;
- e) technikai segítségnyújtási projektek;
- f) előkészítő projektek;
- g) tájékoztató, tudatosságnövelő és terjesztési projektek;
- h) a 3. cikkben említett célkitűzések megvalósításához szükséges bármely egyéb projekt.

19. cikk

A projektekre vonatkozó támogathatósági kritériumok

- (1) A 18. cikkben említett projekteknek meg kell felelniük az alábbi támogathatósági kritériumoknak:
 - a) az Unió érdekét szolgálják a LIFE program 3. cikkében meghatározott célkitűzései egyikének eléréséhez történő jelentős hozzájárulás által;
 - b) biztosítják a költséghatékony megközelítést, valamint technikai és pénzügyi szempontból koherensek;
 - c) javasolt végrehajtásuk megbízható.

A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 30. cikkel összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el az (1) bekezdés a) pontjában szereplő kritérium alkalmazására vonatkozó feltételekre vonatkozóan, annak érdekében, hogy ezt a kritériumot a 9. és 13. cikk szerinti egyedi prioritási területekhez igazítsa.

- (2) Amennyiben lehetséges, a LIFE program által finanszírozott projektek támogatják a különböző célkitűzések közötti szinergiákat és ösztönzik a zöld közbeszerzés alkalmazását.
- (3) A 18. cikk d) pontjában említett integrált projektekben adott esetben az érdekelt felek is közreműködnek, és e projektek lehetőség szerint előmozdítják más uniós finanszírozási források igénybevételét és az azokkal való összhangot.

A Bizottság a szolidaritás és a vállaláselosztás elveivel összhangban gondoskodik arról, hogy az integrált projektekkel kapcsolatos odaítélési eljárás földrajzi szempontból kiegyensúlyozott legyen. A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 30. cikkel összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a földrajzi egyensúly alkalmazására vonatkozó kritériumokra vonatkozóan a 18. cikk d) pontjában említett egyes tematikus prioritási területek tekintetében.

- (4) A Bizottság különös tekintettel van a transznacionális projektekre, amennyiben a környezet- és éghajlatvédelmi célkitűzések biztosításához transznacionális együttműködés szükséges, és ezért törekszik annak garantálására, hogy a projektekre

elkülönített költségvetési források legalább 15 %-át transznacionális projektekre fordítják.

20. cikk

A projektekre vonatkozó társfinanszírozási arányok és a projektköltségek elszámolhatósága

- (1) A 18. cikkben említett projektek elszámolható költségeinek legfeljebb 70 %-áig nyújtható társfinanszírozás. Kivételes esetben a 18. cikk d) és f) pontjaiban említett projektek elszámolható költségeinek legfeljebb 80 %-a finanszírozható.
- (2) A 18. cikkben felsorolt projektek esetében a HÉA nem minősül elszámolható költségnek.

A 18. cikkben említett projektek uniós finanszírozása szempontjából a földvásárláshoz kapcsolódó költségek elszámolhatók, amennyiben:

- a vásárlás hozzájárul a 92/43/EGK irányelv 3. cikkében meghatározott Natura 2000 hálózat épségének javításához, megőrzéséhez és helyreállításához;
- a földvásárlás a tervezett természetvédelmi cél elérésének egyetlen vagy leginkább költséghatékony eszköze;
- a megszerzett földterület hosszú távon a 11., 14. vagy 15. cikkben meghatározott célkitűzésekkel összhangban lévő használatra lesz fenntartva;
- az érintett tagállamok az ilyen földterületek hosszú távon természetvédelmi célokra történő fenntartását tulajdonátruházás révén vagy más módon biztosítják.

21. cikk

Működési támogatások

- (1) A működési támogatások olyan általános európai érdekű célt képviselő, nem profitorientált szervezetek bizonyos működési és igazgatási költségeihez járulnak hozzá, amelyek elsősorban a környezetvédelem és/vagy az éghajlat-politika terén tevékenykednek és részt vesznek az uniós szakpolitika és jogszabályok kidolgozásában, végrehajtásában és érvényesítésében.
- (2) Az (1) bekezdésben említett működési támogatások esetében az elszámolható költségek legfeljebb 70 %-áig nyújtható uniós társfinanszírozás.

22. cikk

Egyéb tevékenységtípusok

A 3. cikkben felsorolt célkitűzések elérése céljából a LIFE programból finanszírozhatók a Bizottság által az uniós környezetvédelmi és éghajlat-politika és a kapcsolódó jogszabályok

kezdeményezésének, végrehajtásának és érvényesítésének támogatása érdekében végrehajtott intézkedések. Ezek a következők lehetnek:

- a) tájékoztatás és kommunikáció, a tudatosságnövelő kampányokat is beleértve. Az e rendelet értelmében kommunikációs tevékenységekre elkülönített pénzügyi források fedezik az uniós politikai prioritásokkal kapcsolatos szervezeti kommunikáció költségeit is;
- b) tanulmányok, felmérések, modellek és forgatókönyvek készítése;
- c) a projektek, politikák, programok és jogszabályok előkészítése, végrehajtása, nyomon követése, ellenőrzése és értékelése;
- d) munkaértekezletek, konferenciák és találkozók;
- e) hálózatépítés és bevált gyakorlat platformok;
- f) a 3. cikkben említett célkitűzések megvalósításához szükséges bármely egyéb tevékenység.

23. cikk

Kedvezményezettek

A LIFE program keretében állami és magánszervezetek támogathatók.

2. FEJEZET

Végrehajtási intézkedések

24. cikk

Többéves munkaprogramok

- (1) A Bizottság a LIFE programra vonatkozóan többéves munkaprogramokat fogad el. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 29. cikk (2) bekezdésében előírt vizsgálóbizottsági eljárás szerint kell elfogadni.
- (2) A többéves munkaprogramok legalább két évre szólnak, és a 3. cikkben meghatározott célkitűzésekkel összhangban tartalmazzák a következőket:
 - a) a többéves munkaprogram időtartama;

az egyes alprogramokon belül a források különböző prioritási területek és támogatási formák közötti elosztása;

a többéves munkaprogram által érintett időszakban finanszírozandó projektekre vonatkozó tematikus prioritások;

- b) a többéves munkaprogram által érintett időszakban az egyes prioritási területekre és projekt típusokra vonatkozó minőségi és mennyiségi eredmények, mutatók és célértékek;
 - c) a támogatásokra vonatkozó kiválasztási és odaítélési feltételek;
 - d) a többéves munkaprogram által érintett időszakban kihirdetendő pályázati felhívások indikatív ütemterve.
- (3) A Bizottság a többéves munkaprogramot adott esetben felülvizsgálja. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 29. cikk (2) bekezdésében előírt vizsgálóbizottsági eljárás szerint kell elfogadni.

25. cikk

Végrehajtási módszerek

A Bizottság a 3. cikk szerinti célkitűzések megvalósításához szükséges intézkedéseket a 1605/2002/EK, Euratom rendelet 53. cikkében meghatározott végrehajtási módszereknek megfelelően hajtja végre; ezek közé tartozik különösen a Bizottság általi közvetett vagy közvetlen végrehajtás centralizált alapon vagy nemzetközi szervezetekkel való közös igazgatással.

26. cikk

Technikai és igazgatási segítségnyújtás

A LIFE program pénzügyi keretösszege kiterjedhet a program irányításához és célkitűzései megvalósításához közvetlenül szükséges előkészítési, nyomon követési, ellenőrzési, auditálási, kommunikációs és értékelési tevékenységekkel kapcsolatos költségekre is.

27. cikk

Nyomon követés és értékelés

- (1) A Bizottság rendszeresen nyomon követi a LIFE program és alprogramjai végrehajtását és jelentést tesz arról, ideértve az éghajlathoz és a biológiai sokféleséghez kapcsolódó kiadások összegét is. Ezenfelül megvizsgálja a LIFE program és más kiegészítő uniós programok, illetve különösen a két LIFE alprogram közötti szinergiákat.
- (2) A Bizottság benyújtja az Európai Parlament, a Tanács, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság, valamint a Régiók Bizottsága részére a következőket:
 - a) legkésőbb 2017. szeptember 30-ig a LIFE programról (és alprogramjairól) készült félidejű külső értékelő jelentést, beleértve a végrehajtás minőségi és mennyiségi szempontjait, az éghajlathoz és a biológiai sokféleséghez kapcsolódó kiadások összegét, valamint a LIFE program más vonatkozó uniós programokhoz viszonyított kiegészítő jellegét, valamennyi intézkedés

célkitűzéseinek megvalósulását (lehetőség szerint az eredményekre és hatásokra kiterjedően), a források felhasználásának hatékonyságát és a program európai többletértékét, az intézkedések meghosszabbítása, módosítása vagy felfüggesztése céljából. Az értékelésben ezenkívül megvizsgálják az egyszerűsítés lehetőségét, annak belső és külső koherenciáját, a célkitűzések továbbra is érvényes relevanciáját, valamint az intézkedések hozzájárulását az Unió intelligens, fenntartható és inkluzív növekedésre vonatkozó prioritásaihoz. Az értékelés figyelembe veszi továbbá a korábbi program hosszú távú hatásairól készült értékelések eredményét. A jelentéshez mellékelik a Bizottság észrevételeit többek között arra vonatkozóan, hogy a LIFE program végrehajtása és különösen a többéves munkaprogram kidolgozása során hogyan fogják figyelembe venni a félidős értékelés megállapításait;

- b) legkésőbb 2023. december 31-ig a LIFE program és alprogramjai végrehajtásáról és azok eredményeiről szóló, külső és független utólagos értékelő jelentést, beleértve az éghajlathoz és a biológiai sokféleséghez kapcsolódó kiadások összegét, azt, hogy a LIFE program egésze, illetve az egyes alprogramok milyen mértékben valósították meg a kitűzött célokat, és hogy a LIFE program mennyiben járul hozzá az Európa 2020 stratégia célkitűzéseinek és célértékeinek eléréséhez.

- (3) A Bizottság az e cikk alapján elvégzett értékelések eredményeit nyilvánosan hozzáférhető formában közzéteszi.

28. cikk

Az Unió pénzügyi érdekeinek védelme

- (1) A Bizottság megfelelő intézkedéseket tesz, amelyek csalás, vesztegetés és egyéb törvényellenes tevékenységek ellen megelőző fellépéseknek, hatékony ellenőrzéseknek, illetve szabálytalanságok észlelése esetén a jogtalanul kifizetett összegek behajtásának, valamint – adott esetben – hatékony, arányos és visszatartó erejű büntetéseknek az alkalmazásával biztosítják, hogy az e rendelet alapján finanszírozott intézkedések végrehajtása során az Európai Unió pénzügyi érdekei védelemben részesülnek.
- (2) A Bizottság vagy képviselői és az Európai Számvevőszék hatáskörrel rendelkeznek arra, hogy dokumentumok alapján és helyszíni ellenőrzés révén ellenőrizzék a program keretében uniós forrásokból részesülő kedvezményezetteket, vállalkozókat és alvállalkozókat.

Az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) a 2185/96/EK, Euratom rendeletben meghatározott eljárásokkal összhangban helyszíni ellenőrzéseket és vizsgálatokat végezhet az ilyen finanszírozás által közvetlenül vagy közvetve érintett gazdasági szereplőknél annak megállapítása céljából, hogy az uniós finanszírozással kapcsolatos támogatási megállapodással, támogatási határozattal vagy szerződéssel összefüggésben történt-e csalás, vesztegetés vagy bármilyen más törvényellenes tevékenység, amely hatással van az Európai Unió pénzügyi érdekeire;

Az első és második albekezdés sérelme nélkül a harmadik országokkal és nemzetközi szervezetekkel kötött együttműködési megállapodások, valamint az e rendelet végrehajtásából eredő támogatási megállapodások, támogatási határozatok és szerződések kifejezetten feljogosítják a Bizottságot, a Számvevőszéket és az OLAF-ot ilyen pénzügyi ellenőrzések, helyszíni ellenőrzések és vizsgálatok elvégzésére.

- (3) A pénzügyi támogatás kedvezményezettje egy adott projekttel kapcsolatos utolsó kifizetés időpontját követő öt éven keresztül megőrzi és a Bizottság számára hozzáférhetővé teszi az adott projekttel kapcsolatos kiadásokat igazoló dokumentumokat.

IV. CÍM

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

29. cikk

Bizottság

- (1) A Bizottságot munkájában a LIFE környezetvédelmi és éghajlat-politikai programért felelős bizottság segíti.

Ez a bizottság a 182/2011/EU rendelet értelmében vett bizottságnak minősül.

- (2) Az e bekezdésre való hivatkozás esetén a 182/2011/EU rendelet 5. cikke alkalmazandó.

30. cikk

A felhatalmazás gyakorlása

- (1) A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozóan a Bizottság részére adott felhatalmazás gyakorlásának feltételeit e cikk határozza meg.
- (2) A Bizottság [az e rendelet hatálybalépését követő naptól] kezdődően határozatlan időre szóló felhatalmazást kap a 3. cikk (2) bekezdésében, valamint a 19. cikk (1) és (3) bekezdésében említett felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására.
- (3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja a 3. cikk (2) bekezdésében, a 19. cikk (1) bekezdésében, valamint a 19. cikk (3) bekezdésében említett felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban leírt felhatalmazást. A határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* történt kihirdetését követő napon, vagy a benne megjelölt későbbi napon lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő felhatalmazáson alapuló aktusok érvényességét.
- (4) A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul és egyidejűleg értesíti arról az Európai Parlamentet és a Tanácsot.

- (5) A 3. cikk (2) bekezdésnek, a 19. cikk (1) bekezdésének vagy a 19. cikk (3) bekezdésének megfelelően elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az Európai Parlament vagy a Tanács a jogi aktusról szóló értesítéstől számított két hónapos határidőn belül nem emel kifogást, illetve akkor, ha a határidő lejártát megelőzően az Európai Parlament és a Tanács egyaránt arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem kíván kifogást emelni. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ezen időtartam két hónappal meghosszabbodik.

31. cikk

Hatályon kívül helyezés

A 614/2007/EK rendelet hatályát veszti.

A hatályon kívül helyezett rendeletre történő hivatkozásokat az e rendeletre történő hivatkozásként kell értelmezni.

32. cikk

Átmeneti intézkedések

- (1) A 614/2007/EK rendelet értelmében 2013. december 31. előtt megkezdett intézkedésekre azok befejezéséig az említett rendelet irányadó, és azoknak az abban meghatározott technikai rendelkezéseknek kell megfelelniük. A 614/2007/EK rendeletben meghatározott bizottság helyébe e rendelet hatálybalépésének napjától a 29. cikk (1) bekezdésében említett bizottság lép.
- (2) A LIFE program pénzügyi keretösszege felhasználható a műszaki és igazgatási segítségnyújtáshoz kapcsolódó olyan költségekre is – a 614/2007/EK rendelet által előírt és az érvényességének megszűnése után is kötelező nyomon követést, tájékoztatást és értékelést is beleértve – amelyek a LIFE program és a 614/2007/EK rendelet keretében elfogadott intézkedések közötti átmenet biztosításához szükségesek.
- (3) Azt az összeget, amely a pénzügyi kereten belül a 2020. december 31-ét követő időszakban szükséges a nyomon követési, kommunikációs és ellenőrző intézkedésekhez, akkor kell igazoltnak tekinteni, ha az a 2021. január 1-jén kezdődő új pénzügyi kerettel összeegyeztethető.
- (4) A 614/2007/EK rendelet értelmében jogalap nélkül kifizetett összegek visszafizetéséből származó, célhoz kötött bevételeknek megfelelő előirányzatokat az 1605/2002/EK, Euratom rendelet 18. cikkével összhangban a LIFE program finanszírozására kell felhasználni.

33. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, [...] -án/-én.

*Az Európai Parlament részéről
az elnök*

*a Tanács részéről
az elnök*

PÉNZÜGYI KIMUTATÁS JAVASLATOKHOZ

1. A JAVASLAT/KEZDEMÉNYEZÉS FŐBB ADATAI

- 1.1. A javaslat/kezdeményszerzés címe
- 1.2. A tevékenységalapú irányítás/tevékenységalapú költségvetés-tervezés keretébe tartozó érintett szakpolitikai terület(ek)
- 1.3. A javaslat/kezdeményszerzés típusa
- 1.4. Célkitűzés(ek)
- 1.5. A javaslat/kezdeményszerzés indokolása
- 1.6. Az intézkedés és a pénzügyi hatás időtartama
- 1.7. Tervezett irányítási módszer(ek)

2. IRÁNYÍTÁSI INTÉZKEDÉSEK

- 2.1. A nyomon követésre és a jelentéstételre vonatkozó rendelkezések
- 2.2. Igazgatási és kontrollrendszer
- 2.3. A csalások és szabálytalanságok megelőzésére vonatkozó intézkedések

3. A JAVASLAT/KEZDEMÉNYEZÉS BECSÜLT PÉNZÜGYI HATÁSA

- 3.1. A kiadások a többéves pénzügyi keret mely fejezetét/fejezeteit és a költségvetés mely kiadási tételét/tételeit érintik?
- 3.2. A kiadásokra gyakorolt becsült hatás
 - 3.2.1. A kiadásokra gyakorolt becsült hatás összegzése
 - 3.2.2. Az operatív előirányzatokra gyakorolt becsült hatás
 - 3.2.3. Az igazgatási előirányzatokra gyakorolt becsült hatás
 - 3.2.4. A jelenlegi többéves pénzügyi kerettel való összeegyeztethetőség
 - 3.2.5. Harmadik felek részvétele a finanszírozásban
- 3.3. A bevételre gyakorolt becsült hatás

PÉNZÜGYI KIMUTATÁS JAVASLATOKHOZ

1. A JAVASLAT/KEZDEMÉNYEZÉS FŐBB ADATAI

1.1. A javaslat/kezdemenyezés címe

„A környezetvédelmi és éghajlat-politikai program (LIFE) létrehozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslat”

1.2. A tevékenység alapú irányítás/tevékenység alapú költségvetés-tervezés keretébe tartozó érintett szakpolitikai terület(ek)⁵⁰

KÖRNYEZETVÉDELEM ÉS ÉGHAJLAT-POLITIKA

1.3. A javaslat/kezdemenyezés típusa

A javaslat/kezdemenyezés új intézkedésre irányul

A javaslat/kezdemenyezés kísérleti projektet/előkészítő intézkedést követő új intézkedésre irányul⁵¹

A javaslat/kezdemenyezés jelenlegi intézkedés meghosszabbítására irányul

A javaslat/kezdemenyezés új intézkedésnek megfelelően módosított intézkedésre irányul

1.4. Célkitűzések

1.4.1. A javaslat/kezdemenyezés által érintett többéves bizottsági stratégiai célkitűzés(ek)

2014–2020 Többéves pénzügyi keret

1.4.2. Konkrét célkitűzés(ek) és a tevékenység alapú irányítás/tevékenység alapú költségvetés-tervezés keretébe tartozó érintett tevékenység(ek)

sz. konkrét célkitűzés

1. Környezet és erőforrás-hatékonyság
2. Biodiverzitás
3. Környezetvédelmi irányítás és tájékoztatás
4. Az éghajlatváltozás hatásainak mérséklése
5. Alkalmazkodás az éghajlatváltozáshoz
6. Éghajlat-politikai irányítás és tájékoztatás

⁵⁰ Tevékenység alapú irányítás: ABM (Activity Based Management), tevékenység alapú költségvetés-tervezés: ABB (Activity Based Budgeting).

⁵¹ A költségvetési rendelet 49. cikke (6) bekezdésének a) vagy b) pontja szerint.

A tevékenységalapú irányítás/tevékenységalapú költségvetés-tervezés keretébe tartozó érintett tevékenység(ek): (a 2011. évi nomenklatúra alapján)

07 03 – Az uniós környezetvédelmi szakpolitika és jogszabályok fejlesztése és végrehajtása

07 12 – Az uniós éghajlat-politika és az éghajlat-politikai fellépésekre vonatkozó jogszabályok végrehajtása

1.4.3.& 1.4.4 Várható eredmény és hatás(ok) és a kapcsolódó mutatók

Tüntesse fel, milyen hatásokat gyakorolhat a javaslat/kezdményezés a kedvezményezettek/célcsoportokra.

Célkitűzés	Várt eredmény	Eredménymutató	Várt hatás	Hatásmutató
A két alprogram esetében közös konkrét célkitűzések				
<p>Az uniós környezetvédelmi és éghajlat-politika és a kapcsolódó jogszabályok kidolgozásának, végrehajtásának és érvényesítésének javítása (3. cikk (1) bekezdés b) pont)</p> <ul style="list-style-type: none"> sokszorosításra vagy átadásra alkalmas megközelítések, bevált gyakorlatok és megoldások kidolgozása, vizsgálata és demonstrációja révén; és <p>10. cikk a) pont, 11. cikk a) pont, 12. cikk c) pont, 14. cikk a) és d) pont, 15. cikk a) és d) pont és 16. cikk c) pont</p>	<p>Az új vagy aktualizált megközelítések vagy bevált gyakorlatok alkalmazása a köz- vagy magánszektorban, a projektek/intézkedések/megközelítések 25 %-át sokszorosítják vagy átadják</p>	<ul style="list-style-type: none"> A LIFE által finanszírozott, sokszorosított vagy átadott, aktualizált, illetve új megközelítések, módszerek vagy megoldások százalékos aránya Az integrált projektekre irányuló egyes megközelítéseket átvevő tagállamok/régiók száma. 	<p>A környezet- és éghajlatvédelmi megfontolások eredményes beillesztése a köz- és magánszféra gyakorlatába</p>	<ul style="list-style-type: none"> A LIFE segítségével kidolgozott olyan aktualizált vagy új megközelítések aránya, amelyeket a köz- és a magánszféra rendszeresen alkalmaz, illetve tökéletesített A LIFE program példáját követve az integrált megközelítéseket rendszeresen alkalmazó tagállamok/régiók, illetve az integrált megközelítéseket alkalmazó új tagállamok/régiók száma
<ul style="list-style-type: none"> a döntéshozók számára kínált tudásalap javítása révén <p>10. cikk c) pont, 11. cikk c) pont, 12. cikk b) pont, 14. cikk b) pont, 15. cikk b) pont és 16. cikk b) pont</p>	<p>a döntéshozókat segítő jobb tudásalap</p>	<ul style="list-style-type: none"> A LIFE program keretében kifejlesztett eszközök, megközelítések vagy elvégzett tanulmányok száma Az elvégzett tanulmányokon alapuló szakpolitikai/jogalkotási javaslatok száma A projekteredményeken alapuló szakpolitikai/jogalkotási javaslatok száma 	<p>A LIFE keretében kifejlesztett és vizsgált mutatók vagy eszközök alkalmazását magukban foglaló, a programnak tulajdonítható megszilárdult döntéshozatali gyakorlatok</p>	<ul style="list-style-type: none"> A LIFE program példáját követve kifejlesztett és vizsgált mutatók vagy eszközök alkalmazását magukban foglaló, a programnak tulajdonítható megszilárdult gyakorlatok Kevesebb uniós jogsértés a LIFE program támogatásainak köszönhetően
<p>az uniós környezet- és éghajlatvédelmi célkitűzések más</p>	<p>A környezet- és éghajlatvédelmi megoldásokhoz nyújtott szokásos</p>		<p>A környezet- és éghajlatvédelmi megfontolások eredményes</p>	<ul style="list-style-type: none"> A LIFE program által vagy annak példáját követve

Célkitűzés	Várt eredmény	Eredménymutató	Várt hatás	Hatásmutató
<p>uniós szakpolitikákba, illetve a köz- és magánszféra gyakorlatába történő beillesztésének és érvényesítésének előmozdítása, többek között ezek kapacitásának növelésével, különösen az érvényesítésre alkalmas integrált megközelítések, bevált gyakorlatok és megoldások alkalmazása, kidolgozása, vizsgálata és demonstrációja révén.</p> <p>3. cikk (1) bekezdés b) pont, 10. cikk a) és b) pont, 11. cikk a) és b) pont, 12. cikk c) pont, 14. cikk a), c) és d) pont, 15. cikk a), c) és d) pont és 16. cikk c) pont</p>	<p>finanszírozás növelése</p> <ul style="list-style-type: none"> a megközelítések 25 %-át belefoglalják a nemzeti/regionális programokba Más uniós források 25 %-kal nagyobb igénybevétele környezet- és éghajlatvédelmi célokra a 2011. évi szinthez képest 	<ul style="list-style-type: none"> A LIFE program keretében finanszírozott és a nemzeti/regionális programokba belefoglalt megközelítések/projektek aránya Az integrált projekteket kiegészítő, más uniós forrásokból finanszírozott intézkedések száma 	<p>beillesztése más uniós szakpolitikákba</p>	<p>kidolgozott, a környezet-és éghajlatvédelem finanszírozására szolgáló, több ágazatot érintő együttműködési/koordinációs keretek száma</p> <ul style="list-style-type: none"> A LIFE program keretében támogatott, más uniós forrásokból korszerűsített, bevezetett vagy elterjesztett megközelítések vagy projektek száma
<p>Jobb környezetvédelmi és éghajlat-politikai irányítás támogatása valamennyi szinten.</p> <p>3. cikk (1) bekezdés c) pont, valamint 12. és 16. cikk</p>	<p>Az érdekelt felek és a polgárok fokozott részvétele a tudatosságnövelő tevékenységekben</p>	<p>A tudatosságnövelő tevékenységekben részt vevők száma</p>	<p>A környezeti és éghajlati problémák és megoldások fokozott ismerete</p>	<p>A környezeti és éghajlati problémákkal és megoldásokkal kapcsolatos tudatosság mértéke, Eurobarometer felmérések alapján</p>
	<p>A polgárok és a nem kormányzati szervezetek fokozott részvétele a döntéshozatali folyamatban</p>	<ul style="list-style-type: none"> Az internetes konzultációkban részt vevő polgárok száma A LIFE program által támogatott nem kormányzati szervezetektől érkező jogszabály-módosítási javaslatok száma 	<p>A nyilvánosság részvételére szolgáló, a programnak tulajdonítható megerősített csatornák, valamint a polgároknak és nem kormányzati szervezeteknek a döntéshozatalban való minőségibb és fokozottabb részvétele</p>	<p>A különböző érdekelt felektől származó, a környezetvédelmi és éghajlat-politikához és a vonatkozó jogszabályokhoz kapcsolódó javaslatok felhasználása</p>
<p>A Környezet és erőforrás-hatékonyság prioritási területhez kapcsolódó konkrét célok (3. cikk (1) bekezdés a) pont és 10. cikk)</p>				
<p>A környezeti kihívásokra irányuló, sokszorosításra, átadásra vagy más területeken történő érvényesítésre</p>	<p>Erőforrás-hatékonyabb uniós gazdaság</p>	<p>Az erőforrás-hatékonyabb megközelítések, bevált gyakorlatok vagy megoldások fejlesztését,</p>	<p>Az erőforrás-hatékonyabb gazdaság felé való határozott elmozdulás</p>	<p>A LIFE keretében demonstrált technológiákat vagy megközelítéseket alkalmazó</p>

Célkitűzés	Várt eredmény	Eredménymutató	Várt hatás	Hatásmutató
alkalmas szakpolitikai vagy irányítási megközelítések, bevált gyakorlatok és megoldások kidolgozása, vizsgálata és demonstrációja, a környezet és az egészség közötti összefüggésre is figyelemmel és támogatva az erőforrás-hatékonysággal kapcsolatos politikákat és jogszabályokat, az erőforrás-hatékony Európa megvalósításának ütemtervét is ideértve 10. cikk a) pont		vizsgálatát vagy demonstrációját célzó projektek száma		megszilárdult erőforrás-hatékony megközelítések száma, valamint az erőforrás-hatékonyság megvalósult szintje
Az uniós – különösen a vízzel, a hulladékokkal és a levegővel kapcsolatos – környezetvédelmi politika és jogszabályok által előírt tervek és programok végrehajtására szolgáló integrált megközelítések alkalmazásának, kidolgozásának, vizsgálatának és demonstrációjának támogatása 10. cikk b) pont	A programozási időszak végéig a vízgyűjtő kerületek 10 %-át megfelelő gazdálkodás alá vonják	<ul style="list-style-type: none"> A víz-keretirányelv végrehajtását szolgáló integrált projektek száma és az érintett terület nagysága (km²) A megfelelő gazdálkodás alá vont vízgyűjtő kerületek száma A javuló ökológiai állapotú víztestek száma 	A célzott ágazatokban folytatott megfelelő gazdálkodás megerősítése és kiterjesztése	<ul style="list-style-type: none"> A LIFE program példájának köszönhetően továbbra is megfelelő gazdálkodás alatt álló vízgyűjtő kerületek, illetve azon új vízgyűjtő kerületek száma, amelyeken e példának köszönhetően folytatnak megfelelő gazdálkodást A jó ökológiai állapotot elérő célzott víztestek száma
	A programozási időszak végére a régiók 12 %-a megfelelő hulladékgazdálkodást végez	A hulladékgazdálkodási tervek és programok végrehajtását szolgáló integrált projektek száma és az érintett terület (ha)/lakosság nagysága		A LIFE program példájának köszönhetően továbbra is megfelelő hulladékgazdálkodást végző régiók, illetve jobb hulladékgazdálkodást folytató új régiók száma
	A programozási időszak végére az Unió lakosságának 10 %-a jobb minőségű levegőt élvez	A levegőminőségi irányelv végrehajtását szolgáló integrált projektek száma és az érintett		A LIFE program példájának köszönhetően továbbra is szigorú levegőminőségi előírásokkal

Célkitűzés	Várt eredmény	Eredménymutató	Várt hatás	Hatásmutató
		lakosság		rendelkező városok, illetve azon új városok száma, amelyekben e példákban köszönhetően szigorítják a levegőtisztasági előírásokat
A Biodiverzitás prioritási területhez kapcsolódó konkrét célkitűzések (3. cikk (1) bekezdés b) pont és 11. cikk)				
A biológiai sokféleség kérdésével kapcsolatos uniós szakpolitika és jogszabályok, többek között a biológiai sokféleséggel kapcsolatos, 2020-ig teljesítendő uniós stratégia, a 2009/147/EK irányelv és a 92/43/EGK irányelv végrehajtásának elősegítése különösen bevált gyakorlatok és megoldások alkalmazása, kidolgozása, vizsgálata és demonstrációja révén 11. cikk a) pont	A programozási időszak végéig a projektek által célzott élőhelyek 25 %-ának javul a védettségi helyzete	A LIFE támogatások által célzott és ezeknek köszönhetően javuló védettségi helyzetű élőhelyek száma és típusa	Megvalósul a LIFE projektek által célzott fajok és élőhelyek kedvező védettségi helyzete	A LIFE program példáját követve vagy a program támogatásainak köszönhetően kedvező védettségi helyzetet elérő, célzott élőhelyek és fajok száma
	A programozási időszak végéig a projektek által célzott fajok 25 %-ának javul a védettségi helyzete	A LIFE támogatások által célzott és ezeknek köszönhetően javuló védettségi helyzetű fajok száma és típusa		
		A programozási időszak végére az ökoszisztéma-szolgáltatások 3 %-át helyreállítják	A LIFE program keretében helyreállított ökoszisztéma-szolgáltatások típusa és az általuk érintett terület nagysága (ha)	Az ökoszisztéma-szolgáltatások megerősített helyreállítása és további helyreállítás
A Natura 2000 hálózat továbbfejlesztésének, végrehajtásának és irányításának támogatása, különös tekintettel a fontossági sorrendben történő végrehajtási tervekhez szükséges integrált megközelítések alkalmazására, kidolgozására, vizsgálatára és demonstrációjára 11. cikk b) pont	A programozási időszak végére a Natura 2000 hálózat 15 %-át megfelelő irányítás alá vonják	<ul style="list-style-type: none"> A fontossági sorrendben történő végrehajtási tervek végrehajtását szolgáló integrált projektek száma és az érintett Natura 2000 terület nagysága (ha) A megfelelő irányítás alá vont Natura 2000 területek száma 	A Natura 2000 hálózat megfelelő irányításának megerősítése és kiterjesztése	A LIFE program példájának köszönhetően továbbra is megfelelő irányítás alatt álló Natura 2000 területek, illetve azok az új Natura 2000 területek, ahol e példákban köszönhetően javul az irányítás
Az éghajlatváltozás hatásainak mérséklése prioritási területhez kapcsolódó konkrét célkitűzések (3. cikk (1) bekezdés a) pont és 14. cikk)				

Célkitűzés	Várt eredmény	Eredménymutató	Várt hatás	Hatásmutató
Többek között a mérséklést célzó stratégiákra és cselekvési tervek irányuló integrált megközelítések kidolgozásának és végrehajtásának elősegítése helyi, regionális vagy nemzeti szinten 14. cikk c) pont	Az éghajlatváltozás hatásainak mérséklését célzó több stratégia és cselekvési terv kidolgozása és végrehajtása	A LIFE program keretében kidolgozott vagy végrehajtott, mérséklést célzó stratégiák vagy cselekvési tervek száma és hatálya	Az éghajlatváltozás mérséklésével kapcsolatos megfontolások eredményes beillesztése a köz- és magánszféra teljesítményébe, valamint a köz- és magánszféra fenntartható és folyamatosan javuló kapacitása és teljesítménye	Az éghajlatváltozás hatásainak mérséklését célzó kidolgozott vagy végrehajtott stratégiák vagy cselekvési tervek földrajzi kiterjedése és/vagy gazdasági értéke
Hozzájárulás a mérséklést célzó, sokszorosításra, átadásra vagy más területeken történő érvényesítésre alkalmas innovatív technológiák, rendszerek, módszerek és eszközök kifejlesztéséhez és demonstrációjához 14. cikk d) pont	Az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentését célzó több innovatív technológia, rendszer és eszköz és/vagy egyéb bevált gyakorlati megoldások	Az üvegházhatásúgáz- kibocsátás csökkentését célzó és a LIFE program keretében demonstrált innovatív szakpolitikai megközelítések, technológiák, rendszerek és eszközök és/vagy egyéb bevált gyakorlati megoldások száma	Az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaság felé való határozott elmozdulás	A LIFE program példáját követve kifejlesztett és alkalmazott új technológiák, rendszerek, eszközök és/vagy egyéb bevált gyakorlati megközelítések útján csökkentett üvegházhatásúgáz-kibocsátás tömege tonnában
Az Alkalmazkodás az éghajlatváltozáshoz prioritási területhez kapcsolódó konkrét célkitűzések (3. cikk (1) bekezdés a) pont és 15. cikk)				
Többek között az alkalmazkodást célzó stratégiákra és cselekvési tervek irányuló integrált megközelítések kidolgozásának és végrehajtásának elősegítése helyi, regionális vagy nemzeti szinten 15. cikk c) pont	Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást célzó több stratégia és cselekvési terv kidolgozása és végrehajtása	A kidolgozott vagy végrehajtott, alkalmazkodást célzó stratégiák vagy cselekvési tervek száma és hatálya	Az éghajlatváltozással szembeni ellenálló képességgel kapcsolatos megfontolások eredményes beillesztése a köz- és magánszféra teljesítményébe, valamint a köz- és magánszféra fenntartható és folyamatosan javuló kapacitása és teljesítménye	Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást célzó, a LIFE program példáját követve kidolgozott vagy végrehajtott stratégiák vagy cselekvési tervek földrajzi kiterjedése és/vagy gazdasági értéke
Hozzájárulás az alkalmazkodást célzó, sokszorosításra, átadásra vagy más területeken történő érvényesítésre alkalmas innovatív technológiák, rendszerek, módszerek és eszközök kifejlesztéséhez és	Az éghajlatváltozással szembeni ellenálló képesség javítását célzó több innovatív szakpolitikai megközelítés, technológia, rendszer és eszköz és/vagy egyéb bevált gyakorlati megoldások	Az éghajlatváltozással szembeni ellenálló képesség javítását célzó, demonstrált innovatív szakpolitikai megközelítések, technológiák, rendszerek és eszközök és/vagy egyéb bevált gyakorlati megoldások	Az éghajlatváltozással szemben ellenállóbb gazdaság felé való határozott elmozdulás	A LIFE program példáját követve kifejlesztett és alkalmazott új demonstrált technológiáknak, rendszereknek, eszközöknek és/vagy egyéb bevált gyakorlati megközelítéseknek köszönhető, a programnak tulajdonítható,

Célkitűzés	Várt eredmény	Eredménymutató	Várt hatás	Hatásmutató
demonstrációjához 15. cikk d) pont		száma		éghajlatváltozással szembeni meghatározott ellenálló képesség, ágazati bontásban

1.5. A javaslat/kezdeményezés indokolása

1.5.1. Rövid vagy hosszú távon kielégítendő szükséglet(ek)

Hozzájárulás az Európai Unió környezetvédelmi és éghajlat-politikájának és kapcsolódó jogszabályainak végrehajtásához, korszerűsítéséhez és fejlesztéséhez – beleértve a környezet- és éghajlatvédelemnek az egyéb politikákba való beillesztését –, hozzájárulva ezáltal a fenntartható fejlődéshez és az Európa 2020 stratégia célkitűzéseinek és célértékeinek eléréséhez.

1.5.2. Az uniós részvételtől adódó többletérték

A LIFE program uniós többletértéke annak célzott megközelítéséből és szemléletéből fakad, amelynek köszönhetően az általa kínált támogatások különösen jól igazodnak a környezeti és éghajlati szükségletekhez, mivel ez az egyetlen olyan eszköz, amely a környezetvédelemhez és éghajlat-politikához rendelt forrásokat tartalmaz.

- Az uniós jogszabályok és szakpolitika végrehajtásához kapcsolódó **gyakorlatok cseréje és tudásmegosztás uniós platformjaként** a LIFE program Unió-szerte lehetővé teszi a különböző szereplők számára, hogy az egyes környezeti problémák **eredményesebb és hatékonyabb** kezelése terén tanuljanak egymás tapasztalataiból. A LIFE program olyan partnerségeket ösztönöz, amelyeket egyébként nehéz lenne kialakítani, így **a források és a szakértelem nagyobb mértékű összevonása** révén a tagállami szintű egyedi fellépésnél hatékonyabb beavatkozást biztosít.
- A legértékesebb uniós természeti tőkének otthont adó vagy határokon átnyúló, illetve transznacionális környezeti és éghajlati problémákkal küzdő tagállamoknak nyújtott támogatás révén a LIFE program lehetővé teszi az uniós környezeti közjavak megőrzése terén az **egyenlőbb mértékű szolidaritásvállalást, illetve felelősségmegosztást**.
- A LIFE program **katalizátorként** segíti a tevékenységek elindítását, mivel egy-egy konkrét területen szükséges egyszeri beruházást biztosít, **felszámolja** az uniós környezetvédelmi és éghajlat-politika végrehajtása előtt álló **kezdeti akadályokat**, és teszti a későbbi ipari szintű bevezetésre irányuló új megközelítéseket.
- A LIFE program orvosolja a hiányosságokat és az externáliákat, növeli a tudatosságot és szemlélteti a környezetvédelem és az éghajlatváltozással szembeni fellépés előnyeit, gondoskodva a projekteredmények fenntarthatóságáról és kibővítéséről.
- A LIFE program **az uniós és nemzeti források között kialakított szinergiák** és ezzel egyidejűleg további köz- és magánforrások bevonása révén segíti a tagállamokat és az érdekelt feleket az uniós jogszabályok gyorsabb és jobb végrehajtásában.
- **Egységesebb uniós fellépés:** A célzott környezetvédelmi és éghajlat-politikai eszköznek köszönhetően a Bizottság pontosabb prioritásokat tud megfogalmazni, és a legjobb uniós projektek kiválasztásával biztosíthatja a rendelkezésre álló források hatékony környezet- és éghajlatvédelmi célú felhasználását. A bevált gyakorlatok

terjesztésének köszönhetően egységesebbé válik az uniós jogszabályok végrehajtása (pl. kidolgozott és immár széles körben alkalmazott módszertanok, gazdálkodási tervek stb.).

- **Hiánypótló és hatékonyabb központi fellépés:** Egy konkrét eszköz rugalmasabb és olyan projekteket finanszíroz, amelyeket más forrásból egyébként nem lehetne támogatni (pl. a kedvezményezettek által igazgatott, más alapok keretében nem támogatható projektek).
- Egy konkrét eszköz biztosítaná az **uniós környezetvédelmi és éghajlat-politikai intézkedések kiváló láthatóságát**, mivel közelebb hozza az Uniót a polgárokhoz és bizonyítja az Unió környezet- és éghajlatvédelmi célok iránti elkötelezettségét, ezáltal **érvényesebbé téve ezeket a célokat**.
- **Megoldás az uniós érdekű újonnan megjelenő környezeti kihívásokra:** Az érintett felek gyakran szembesülnek olyan környezeti problémákkal, amelyekre még nem létezik megoldás, és amelyekért, ha azokat a korai szakaszban nem kezelik, később nagyobb árat kell fizetni.

1.5.3. Hasonló korábbi tapasztalatok tanulsága

A **LIFE** program értékelései megerősítik, hogy a program sikeres és nélkülözhetetlen eszköz az unió környezetvédelmi politikájának végrehajtása terén, jelentős uniós többletértéket képvisel, megfelelő szintű teljesítményt nyújt és jelentősen hozzájárult az uniós környezetvédelmi politika és jogszabályok végrehajtásához.

A projektfinanszírozások (az előirányzatok 78 %-a, azaz 2013-ban 300 millió EUR) kiemelt szerepet játszottak az élőhelyvédelmi és a madárvédelmi irányelv végrehajtásában, illetve az új megközelítések és technológiák vizsgálatában, és a más forrásokból biztosított folyamatos irányítás előkészítése révén bizonyítottan képesek katalizátorként elősegíteni a legnagyobb kihívást jelentő irányelvek végrehajtását. A LIFE+ továbbá növelte a környezet- és éghajlatvédelmi megfontolásokkal kapcsolatos tudatosságot, valamint a polgárok szükséges információkhoz való hozzáférést, és a bevált gyakorlatok cseréjére szolgáló együttműködési platformokat és partnerségeket alakított ki. A nem kormányzati szervezetek részére nyújtott működési támogatások az Aarhusi Egyezményrel összhangban előmozdították e szervezetek részvételét az uniós környezetvédelmi és éghajlat-politika és a kapcsolódó jogszabályok kidolgozásában és végrehajtásában.

A LIFE+ program felülvizsgálata ezenfelül megállapította, hogy a LIFE+ rendeletben bevezetett változtatások (három intervenciós forma egyetlen jogalapba történő összevonása, a természetvédelmi elem kiterjesztése a biológiai sokféleséggel kapcsolatos kérdések szélesebb körére, a környezetvédelmi elem kibővítése a hatodik környezetvédelmi cselekvési program prioritásaival való összhang érdekében és az Információ és kommunikáció elnevezésű új elem) nyomán megnövekedett a program uniós többletértéke, és hatékonyabban tudta biztosítani az uniós szakpolitikai célkitűzésekkel való kapcsolatot.

Az értékelés meghatározta azokat a területeket is, ahol az uniós többletérték tekintetében benne rejlik lehetőségek teljes körű kiaknázása érdekében a LIFE+ program javításra szorul:

- **Célirányosság és szigorúbb rangsorolás:** az alulról felfelé építkező megközelítés és a támogatható tevékenységi területek széles köre kevés teret engedett a Bizottságnak

ahhoz, hogy a kiemelt jelentőségű területeken, különösen a LIFE program környezet és irányítás eleme keretében ösztönözze a keresletet (ez a tematikus terület vonatkozik az éghajlat-politikára is);

- A projekteredmények jobb hasznosítása és a know-how átadása: míg a LIFE projektek keretében kötelező kommunikációs és hálózatépítési tevékenységeket végezni, az uniós vívmányok végrehajtásával kapcsolatos bevált gyakorlatok cseréjét és a vonatkozó kapacitásépítést meg kell erősíteni;
- Erőteljesebb szinergiák más uniós forrásokkal: noha a LIFE+ program keretében számos agrár-környezetvédelmi intézkedést vizsgáltak, amelyeket később beillesztettek a tagállamok vidékfejlesztési programjaiba, van még mód a fejlődésre;
- Az Unión kívül megvalósuló támogatási tevékenységeket érintő korlátozások megszüntetése: e korlátozások miatt a program bizonyos uniós környezetvédelmi célok megvalósítása terén nem volt kellően eredményes.

Az Európai Számvevőszék egy 2009. évi különjelentésében megállapította, hogy a LIFE program irányítása megfelelő, és az évek során folyamatosan javult.

1.5.4. *Összhang és lehetséges szinergia egyéb pénzügyi eszközökkel*

Az utólagos értékelés, a félidős értékelés és az előzetes értékelés megállapította, hogy a LIFE+ hiányában a projekteknek csak rendkívül kis hányadát lehetett volna más uniós forrásból (elsősorban a **versenyképességi és innovációs keretprogramból és a hetedik keretprogramból**) finanszírozni. A LIFE+ bizonyos ágai, például az Információ és kommunikáció tematikus terület esetében szinte teljesen hiányoznak az alternatív finanszírozási források.

Ezzel szemben a **piaci alapú magánszférabeli innovációt** bizonyos mértékben ugyanolyan jól szolgálják más kezdeményezések, például a jövőbeni Horizont 2020 program. Az ökoinnovációra való törekvés ugyanakkor nem csupán a természetükből adódóan tisztább és környezetbarátabb új fogyasztási cikkek és technológiák kifejlesztését foglalja magában. Azt is jelenti, hogy a gazdaság egészén belül jobb gyakorlatok és megközelítések kidolgozását ösztönözzük. Míg a piaci zavarokat más uniós források megfelelően orvosolják, addig az intézményi hiányosságokra már kevésbé nyújtanak megoldást. Ez különösen igaz a környezeti és éghajlati kihívásokkal kapcsolatos, szakpolitikákon alapuló és a közszférát célzó, rendkívül alacsony vagy semmiféle piaci terjesztési potenciállal nem rendelkező megoldásokkal kapcsolatos tevékenységekre, amelyek egyszerűen új és költséghatékonyabb végrehajtási módokat népszerűsítenek.

A LIFE program ezért fokozottabban előtérbe fogja helyezni a közszféra igényeit célzó innovációt és az olyan megoldások keresését, amelyek a legtöbb esetben köz- és magánszféra partnerségei keretében valósíthatók meg a leghatékonyabban. Hasonlóképpen, az alacsony szén-dioxid-kibocsátással járó technológiák fejlesztését akadályozza a bizonytalanság és a tudás elégtelen továbbgyűrűzése. Az újonnan kifejlesztett technológiákat kis léptékben kell tesztelni. Míg a Horizont 2020 program kiemelten foglalkozik a piaci terjesztéssel és az ipari szintű megoldásokkal, továbbra is sok a tennivaló a helyi és a közszférát célzó megoldások, illetve a kkv-kra irányuló olyan kisléptékű technológiák kidolgozásának elősegítése terén, amelyekkel azok javíthatják környezeti és éghajlati teljesítményüket. A LIFE program e kihívások kezelésére

hagyományosan rendkívül jól sokszorosítható kisebb léptékű, akár határokon átnyúló megoldásokat kínált.

A különösen ezeken a területeken létrejövő szinergiák biztosítása érdekében együttműködést fognak kialakítani a Horizont 2020 programmal, valamint a versenyképességi és a kisvállalkozásokat célzó eszközzel. Javasolható például, hogy a Horizont 2020 program értelmében kidolgozott ötleteket az egyes uniós jogszabályok végrehajtásával összefüggésben a LIFE program keretében vizsgálják és demonstrálják. Hasonlóképpen a LIFE program elősegítheti a kapacitásépítést és növelheti a kutatási eredmények megvalósításának támogatásával kapcsolatos tudatosságot.

A LIFE program kapcsolódik más uniós alapokhoz is, úgymint a kohéziós alapokhoz (**ESZA, ERFA, Kohéziós Alap**), az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alaphoz (**EMVA**) vagy az Európai Tengerügyi és Halászati Alaphoz (**ETHA**). A LIFE program kiegészíti ezeket az alapokat, hiszen olyan konkrét tevékenység- és intézkedéstípusokat finanszíroz, amelyek fő célja környezeti és éghajlati előnyök biztosítása, vagy amelyekre a környezet- és éghajlatvédelmi jogszabályok végrehajtásához van szükség. A LIFE program tehát **hiánypótló** szerepet tölt be. Ebben az értelemben a természetvédelem (azokon a területeken, ahol a KAP-nak nincs számottevő hatása) és a környezetvédelmi ágazatok finanszírozásának egyik legfontosabb uniós eszközévé fog válni a „fejlettebb régiókban”, tekintettel arra, hogy az új kohéziós politikai eszközök keretében ezek a régiók korlátozott számú prioritással rendelkeznenek.

Ezenfelül a LIFE program más uniós források – például integrált projektek révén történő – mozgósítását elősegítve megerősíti **katalizátorként** betöltött szerepét és **tőkeáttételi** hatását. Ehhez a többi alappal összehangoltabb megközelítésre van szükség. A többéves pénzügyi keretről szóló közlemény strukturált kapcsolatot hozott létre azáltal, hogy a közös stratégiai keretben hivatkozik az „integrált projektekre”. Ezt az integrált projektekre vonatkozó strukturált kapcsolatot, amelynek részét képezheti egy irányítóbizottság, valamint strukturált tájékoztatási csatornák, a közös stratégiai keret szövegezése során részletesen ki fogják dolgozni.

A Bizottság a többéves pénzügyi keretről szóló közleményében azt javasolta, hogy az uniós költségvetési kiadások éghajlatváltozásra fordított arányát legalább 20 %-ra növeljék a különböző szakpolitikai területekről érkező hozzájárulásokkal, a hatásvizsgálatokra is figyelemmel. A környezetvédelmi és éghajlat-politikai program (LIFE program) elő fogja segíteni e cél megvalósítását. A LIFE program kiegészült az Éghajlat-politika alprogrammal, amely az éghajlattal kapcsolatos célzott forrásokat, konkrét célkitűzéseket és az azokhoz tartozó eredménymutatókat tartalmaz.

1.6. *Az intézkedés és a pénzügyi hatás időtartama*

A javaslat/kezdeményezés **határozott időtartamra** vonatkozik

– A javaslat/kezdeményezés időtartama: 2014. január 1-jétől 2020. december 31-ig

– A pénzügyi hatás 2014-től 2023-ig tart

A javaslat/kezdeményezés **határozatlan időtartamra** vonatkozik

– Beindítási időszak: ÉÉÉÉ-tól/tól ÉÉÉÉ-ig,

– azt követően: rendes ütem.

1.7. **Tervezett irányítási módszer(ek)**⁵²

Centralizált irányítás közvetlenül a Bizottság által

Centralizált irányítás közvetetten a következőknek történő hatáskör-átruházással:

– végrehajtó ügynökségek

– a Közösségek által létrehozott szervek⁵³

– tagállami közigazgatási /közfeladatot ellátó szervek

– az Európai Unióról szóló szerződés V. címe értelmében külön intézkedések végrehajtásával megbízott, a költségvetési rendelet 49. cikke szerinti vonatkozó jogalapot megteremtő jogi aktusban meghatározott személyek

Megosztott irányítás a tagállamokkal

Decentralizált irányítás harmadik országokkal

Nemzetközi szervezetekkel **közös igazgatás**: további feladatokat lehet bízni az EBB-re, az EBA-ra vagy más pénzügyi intézményekre, nemzetközi szervezetekre, közfeladatot ellátó szervekre vagy az 1605/2002/EK, Euratom rendelet 185. cikkében említett szervekre.

Egynél több irányítási módszer feltüntetése esetén kérjük, adjon részletes felvilágosítást a „Megjegyzések” rovatban.

⁵² Az egyes irányítási módszerek ismertetése, valamint a költségvetési rendeletben szereplő megfelelő hivatkozások megtalálhatók a Költségvetési Főigazgatóság honlapján: http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html

⁵³ A költségvetési rendelet 185. cikkében említett szervek.

2. IRÁNYÍTÁSI INTÉZKEDÉSEK

2.1. A nyomon követésre és a jelentéstételre vonatkozó rendelkezések

Ismertesse a rendelkezések gyakoriságát és feltételeit

A félidős értékelés úgy ítélte meg, hogy a jelenlegi nyomon követés és értékelés többnyire eredményes és hatékony. Ugyanakkor nagyobb figyelmet kellene fordítani az eredményekre. Ennek tükrében a nyomon követés kerete a jelenlegi eszközhöz javasolt keretrendszerre épül.⁵⁴ Kétszintű keretről van szó:

1. A teljesítések, az eredmények és a hatások nyomon követése a projekt és program szintjén

A program teljesítményét projekt- és programszinten egyaránt nyomon követik.

Projektszinten a jelenlegi gyakorlathoz hasonlóan a nyomon követés előírja, hogy a projektjavaslatokhoz mellékelni kell a várt teljesítéseket tartalmazó táblázatokat. Ezek a táblázatok szolgálnak alapul a projekt előrehaladásának nyomon követéséhez. A teljesítési mutatókat az 1.4.4. szakaszban szereplő mutatóknak megfelelően módosítják, hogy azok tükrözzék a program új elemeit. A teljesítési adatokat tartalmazó táblázatokat kötelezően aktualizálni kell és a félidős és zárójelentésekkel együtt be kell nyújtani.

A nyomon követési keret részeként legalább évente egyszer minden projektet a helyszínen ellenőriznek, és a projekt időtartama alatt legalább egyszer a Bizottság munkatársai is látogatást tesznek a helyszínen. Az egyes projektek kezdetekor rövid jelentés formájában létrehozzák a nyomon követési aktát, amely tartalmazza a projekt leírását, a tevékenységek és a várt teljesítések, illetve eredmények összefoglalását. A nyomon követési csoport éves látogatásainak köszönhetően a helyszínen átfogó képet kapnak a projekt végrehajtásáról, így a problémák már korán felismerhetők. A kedvezményezett visszajelzést kap, ami alapján javíthatja teljesítményét. Ezenfelül a projektekről a kifizetések igazolása érdekében az elért haladás részletesebb vizsgálatát lehetővé tevő jelentéseket kell benyújtani.

A hatályos követelmények értelmében a projekt zárójelentésével együtt be kell nyújtani egy, a LIFE programot követő időszakra vonatkozó tervet, többek között felsorolva benne a várt hatásokat, amely alapul szolgál majd a projekteredmények fenntarthatóságának értékeléséhez. Egyes kiválasztott projektek esetében folytatódik az utólagos nyomon követési látogatások jelenlegi gyakorlata.

Programszinten a többéves munkaprogramok érvényességi idejükre egyedi tematikus prioritásokat és e területeken belül minden prioritásra vonatkozóan konkrét célértékeket fognak meghatározni, ideértve a várt teljesítéseket is (azaz az integrált projektek várható száma, a Natura 2000 hálózat LIFE projektek általi lefedése, a vízgyűjtő kerület LIFE projektek általi lefedése stb.). A projektekre vonatkozó évenkénti pályázati felhívások lezárásakor a Bizottság megvizsgálja, hogy adott tevékenységi területen elegendő számú projektet támogattak-e, és végrehajtja a munkaprogramban foglalt és a félidős célértékek eléréséhez szükséges módosításokat. A többéves munkaprogram végét követően az egyes prioritásokra vonatkozóan a főbb eredményeket összefoglaló tematikus jelentések

⁵⁴ A LIFE+ rendelethez tartozó javasolt nyomon követési és értékelési keret, Környezetvédelmi Főigazgatóság, 2007.

készülnek. Ezek alapján történik majd az eredmények terjesztése, valamint azoknak a szakpolitikák kidolgozása és végrehajtása során történő alkalmazása. Az egyes alprogramoknak szentelt szokásos éves konferenciát a jövőben is megrendezik.

A programról ezenfelül félidős és utólagos értékelés készül.

2. A kiadások nyomon követése a projekt és a program szintjén

A két alprogram által az egyedi prioritások, például az éghajlat-politika és a biológiai sokféleség szempontjából biztosított előnyöket alátámasztó adatok, illetve a program ideje alatt az e prioritások tekintetében rendelkezésre álló kiadások szintjének pontosabb szemléltetése érdekében a nyomon követési keret magában foglalja a többéves pénzügyi keretről szóló közleményben az OECD „riói mutatói” alapján meghatározott, éghajlattal, illetve biológiai sokféleséggel kapcsolatos kiadások figyelemmel kísérésére szolgáló módszertant is.

Az éghajlat-politikával összefüggésben a közlemény kimondja, hogy az éghajlat-politikai fellépés érvényesítésének láthatónak és határozottnak kell lennie, és azt átfogó kötelezettség kíséri, amelynek értelmében azonosítani kell a költségvetés azon részeit, amelyek előmozdítják az éghajlat-politikát vagy az energiahatékonyságot, így az EU – az éghajlat-politikával összefüggő kiadások nyomon követésére szolgáló közös eljárás alkalmazásával – világosan meg tudja határozni, hogy kiadásainak mekkora része kapcsolódik az éghajlat-politikához.

Az éghajlathoz kapcsolódó kiadások nyomon követése három kategória szerint történik, az OECD módszertana (riói mutatók) alapján: az elsődlegesen (elsősorban) éghajlati célú kiadás (100 %-os elszámolás – kizárólag az éghajlathoz kapcsolódó); jelentősen, de nem elsődlegesen éghajlati célú kiadás (40 %-os elszámolás – jelentősen az éghajlathoz kapcsolódó); és a nem éghajlati célú kiadás (0 %-os elszámolás – nem éghajlathoz kapcsolódó).

Ami a biológiai sokféleséget illeti, az OECD által meghatározott és a Bizottság által a külső eszközök tekintetében már használt „riói mutatók” beépülnek az uniós programok teljesítményének méréshez jelenleg használt módszertanba. A mutatók elősegítik az éghajlattal és a biológiai sokféleséggel kapcsolatos kiadásokkal járó előnyök alátámasztását, és az éghajlattal kapcsolatos kiadások REDD+ (az erdőirtás, az erdőpusztulás következtében keletkező kibocsátások csökkentése) intézkedésekre a biológiai sokféleség szempontjából gyakorolt előnyös hatásainak kiemelését is.

Projektszinten az éghajlathoz, illetve a biológiai sokféleséghez kapcsolódó kiadások nyomon követése terén a jelenlegi gyakorlat, mely szerint a pályázatokban lehetőség van annak feltüntetésére, hogy a projekt éghajlathoz kapcsolódónak minősülhet-e, annyiban bővül, hogy lehetőség lesz annak feltüntetésére is, hogy a projekt a biológiai sokféleséghez kapcsolódónak minősülhet-e, annak érdekében, hogy elszámolása a „riói mutatók” szerint legyen végezhető. Ennek köszönhetően évente meghatározhatók a fenti két prioritáshoz kapcsolódó kiadások.

Programszinten az éghajlathoz, illetve a biológiai sokféleséghez kapcsolódó kiadások becsült összegének a „riói mutatók” módszertana szerint való kiszámítására a többéves munkaprogramok alapján kerül sor, amelyek érvényességi idejükre tematikus prioritásokat határoznak meg. Ennek köszönhetően évente meg lehet majd határozni a LIFE programon belül a fenti két prioritáshoz kapcsolódó kiadások indikatív szintjét.

2.2. Igazgatási és kontrollrendszer

A LIFE programot a Bizottság közvetlen centralizált igazgatással kezeli, e feladatot azonban részben egy már létező végrehajtó ügynökségre fogja ruházni. A Bizottságot munkájában a LIFE környezetvédelmi és éghajlat-politikai programért felelős bizottság segíti, amely kettős feladatot lát el; attól függően, hogy a vizsgált kérdések a Környezetvédelem, illetve Éghajlat-politika alprogramhoz kötődnek, más-más elnökkel és összetételben fog működni.

A belső ellenőrzési rendszer fő elemei a következők:

- a pénzügyi folyamatok, valamint különösen a pénzügyi tranzakciók előzetes ellenőrzése;
- az odaitélési folyamat során végzett pénzügyi ellenőrzés;
- a pénzügyi, számviteli és egyéb igazgatási jelentések; továbbá
- a támogatások kedvezményezettjeinek utólagos helyszíni ellenőrzése. Az ellenőrizendő támogatásokat vagy (a hibák feltárását és javítását célzó) kockázati alapú eljárással, vagy (az engedélyezésre jogosult tisztviselő részére ésszerű bizonyosságot nyújtó) reprezentatív mintavétel alapján kell kiválasztani.

Az ellenőrzési stratégia figyelembe veszi a program értékeléseiből, a belső ellenőr által kiadott jelentésekből és a Számvevőszék különjelentéséből származó ajánlásokat, amelyek célja, hogy növeljék a program eredményességét és többletértékét.

2.2.1. Felismert kockázat(ok)

A program végrehajtása során felismert kockázatok túlnyomó része az alábbi kategóriákba sorolható:

- Elégtelen koordináció (a végrehajtó ügynökséggel, más donorokkal vagy pénzügyi intézményekkel);
- Az igazgatási erőforrások nem megfelelő felhasználása (nem kellően arányos követelmények);
- Az ügynökségre ruházott feladatok irányításával és ellenőrzésével kapcsolatos felelősségi körök egyértelmű meghatározása hiányának veszélye;
- A források elégtelenül/nem hatékonyan célzott felhasználásának kockázata, valamint a források átfogó területi vagy tematikus hatály miatti elaprózódásának veszélye;
- Az összetett szabályokból (pl. a költségek elszámolhatósága), a tematikus területi keretrendszer, a prioritások és az előírások bizonytalanságából fakadó hibák és hiányosságok;
- Az igazgatási és ellenőrzési rendszerek gyengesége a Főigazgatóság és a végrehajtó ügynökség szintjén;
- A tranzakciók jellege szerinti kockázatelemzés a komolynak ítélt kockázatoktól az alacsony kockázatig az alábbi rangsort állítaná fel: Integrált projektek (új elképzelés, összetett igazgatás), kisebb hagyományos projektekhez nyújtott projekt támogatás, működési támogatások és közbeszerzés;

- Egy új projektípus (integrált projekt) új kihívásokat rejt magában: a koordináció és az együttműködés, a források összevonása, valamint a bevált gyakorlatok és a szakértelem megosztása terén.

2.2.2. Tervezett ellenőrzési mód(ok)

Irányítási struktúra: egyszerűsítés és ésszerűsítés

A tervek szerint a program igazgatásával kapcsolatos feladatok egy részét egy már létező végrehajtó ügynökségre ruháznák. Az ügynökség saját pénzügyi ellenőrzési keretét hozzáigazítaná az új programhoz, többek között egy az engedélyezésre jogosult tisztviselő felügyelete alatt álló és a belső ellenőr által ellenőrzött, utólagos ellenőrzést végző csoport létrehozásával. Ezt a csoportot a végrehajtó ügynökség felügyeli belső ellenőrzéssel.

Az igazgatási és kontrollrendszerek egységes jellegét biztosítandó a főigazgatóságoknak és a végrehajtó ügynökségnek kölcsönösen meg kell osztaniuk egymással a bevált gyakorlatokat és az ismereteket. Ezzel összefüggésben tanácsadó és képzési találkozókra kerül sor.

A végrehajtó ügynökség a főigazgatóságok felügyelete alatt áll majd, amelyek felelősségi köröket ruházhatnak rá, valamint ellenőrizhetik a végrehajtást. A nyomon követés és felügyeleti keret három szinten valósul meg: politikai és stratégiai, adminisztratív, valamint igazgatási és működési szinten. Ellenőrzésre az ügynökség vagy a kedvezményezettek szintjén kerülhet sor.

A kockázatokkal arányos ellenőrzések jellege és intenzitása

Közbeszerzés: valamennyi akta előzetes ellenőrzése és nyomon követése

Projektek:

- Projektek kiválasztása/értékelése/kapcsolódó egyeztetés: adott esetben valamennyi akta megelőző ellenőrzése külső szakértők segítségével;

- Támogatásokkal megvalósított projektek: megelőző és feltáró nyomon követés, helyszíni ellenőrzés az egyes projektek időtartama alatt legalább egyszer;

- A záró kifizetés előtt: feltáró és kiigazító ellenőrzések, valamennyi akta dokumentumvizsgálata, ideértve a külső könyvvizsgálói igazolások széles körű alkalmazását.

Évente sor kerül a támogatások utólagos helyszíni ellenőrzésére. Ezenfelül új típusú ellenőrzést, a dokumentumellenőrzést vezetnek be, amelynek keretében az igazgatás ellenőrzését helyszíni látogatás nélkül végzik.

A stratégia felülvizsgálata:

Ezt a stratégiát az ellenőrzések és vizsgálatok alá vont sokasági minta reprezentatív jellegének javítása keretében fogják felülvizsgálni.

Az ellenőrzések költsége és haszna

Korábbi adatok: A LIFE+ program keretében 2010-ben kezelt támogatások becsült ellenőrzési költsége 7,6 millió EUR volt, a következők szerint:

- kiválasztás: 0,6 millió EUR
- projektmenedzsment: 4,5 millió EUR
- előzetes helyszíni ellenőrzés: 1,8 millió EUR
- külső könyvvizsgálói igazolások: 0,1 millió EUR
- utólagos ellenőrzések: 0,6 millió EUR;

Ez az összeg a 2010-ben kifizetett támogatások teljes összegének 3,5 %-a.

A nem megfelelésnek a 2010. évi éves tevékenységi jelentés szerinti kockázata becslések szerint a támogatásokra kifizetett összeg 2,5 %-át tette ki, és a tevékenységre vonatkozó teljes költségvetés kevesebb mint 2 %-ának felelt meg.

Az ellenőrzés költségének összege becslések szerint a teljes időszakra vonatkozóan enyhén, 7,5 millió EUR-ra csökken, és 2020-ban az alábbiak szerint fog megoszlan:

- kiválasztás: 0,5 millió EUR
- projektmenedzsment: 4 millió EUR
- előzetes helyszíni ellenőrzés: 1,5 millió EUR
- külső könyvvizsgálói igazolások: 0,5 millió EUR
- utólagos ellenőrzések: 1 millió EUR

A nem megfelelés kockázatának várható szintje a következő két fő tényezőnek köszönhetően elvben csökkenni fog:

- a külső könyvvizsgálói igazolások széles körű használatára való áttérés, amely várhatóan 10 %-kal csökkenti a hibaarányt,
- a személyzeti költségek elszámolhatóságának korlátozása a kifejezetten a projekthez felvett alkalmazottakra.

A személyzeti költségek az összes költség 30 %-át teszik ki, és a hibák közel 50 %-a ezekkel hozható összefüggésbe. Mivel az intézkedés nyomán a társfinanszírozásban részesítendő személyzeti költségek megfelelőznek, ugyanerre lehet számítani a várható hibák esetében is. Megjegyzendő, hogy a projektre fordított idő mennyiségét könnyebb meghatározni az új alkalmazottak, mint az általában egyszerre több intézkedésben is közreműködő állandó alkalmazottak esetében. Ezáltal a nem megfelelés aránya várhatóan legalább 5 %-kal csökkenne.

Míg a névleges ellenőrzési költségek 7,6-ról 7,5 millió EUR-ra csökkennek, a hibaarány várhatóan 40 %-kal lesz alacsonyabb, ez a támogatásokra kifizetett teljes összeg 2,6 %-áról annak 1,6 %-ára történő mérséklődést jelent.

A LIFE program belső ellenőrzési célja a (kiigazítások után) fennmaradó hibaarány olyan mértékű csökkentése, hogy az az előre jelzett 1,6 % és a Számvevőszék által meghatározott „jelentőség” 2 %-os küszöbértéke közötti tartományba essen.

2.3. A csalások és szabálytalanságok megelőzésére vonatkozó intézkedések

Tüntesse fel a meglévő vagy tervezett megelőző és védintézkedéseket.

A támogatások kedvezményezettjei a következők: túlnyomórészt helyi, regionális és nemzeti hatóságok, nem kormányzati szervezetek, nagyvállalatok, kkv-k, egyetemek, kutatási intézmények stb.

A javaslatokat a kedvezményezettek szakmai hitelessége és pénzügyi stabilitása, valamint a jogalaptól fakadó egyéb kritériumok alapján választják ki.

A kiválasztási eljárás során korai előrejelző rendszert alkalmaznak a központilag irányított támogatások potenciális kedvezményezettjeivel kapcsolatos lehetséges kockázatok beazonosítására.

A kettős finanszírozás elkerülése érdekében szolgálatok közötti konzultációt indítanak a projektek listájáról, és a kettős finanszírozás kockázata az utólagos helyszíni ellenőrzés tárgyát képező projektek kiválasztásának egyik kritériuma.

A projektciklus különböző szakaszainak irányításával kapcsolatban a projektvezetők számára helyszíni képzéseket szerveznek, hogy kielégítsék az egyedi irányítási és pénzügyi szükségleteket. Az egyedi kérelmek megoldása érdekében a projektért felelős és a pénzügyi tisztviselők között közvetlen találkozóra kerülhet sor a Bizottságnál.

A támogatási megállapodás főbb követelményeit helyszíni látogatások és koordinációs ülések alkalmával részletesen bemutatják a kedvezményezetteknek.

Az utólagos ellenőrzést végző ellenőrök tájékoztatón vesznek részt a pénzügyi kimutatások helyszíni ellenőrzése során feltárható csalás jellemzőiről.

Az utólagos ellenőrzést végző ellenőrök meghatározzák és értékelik a hamis pénzügyi kimutatások kockázatát, és amennyiben az ellenőrzés során csalást vagy csalás gyanúját állapítják meg, az előírásoknak megfelelően jelentik az esetet az OLAF-nak. Különösen az e célra szolgáló informatikai eszközöket veszik igénybe. Az utólagos ellenőrzések eredményeit az ellenőrzési rendszer értékelésekor és kialakításakor figyelembe veszik.

A költségek elszámolhatóságáról szóló szabályokat különösen a kivételesen problémás kategóriák, például a személyzeti költségek és a HÉA esetében egyszerűsítik.

Az időközi és a záró kifizetésekre vonatkozóan ellenőrzési igazolásokat kell kiadni.

A projekt irányítói és az OLAF között (képzési vagy tájékoztatási) együttműködésre kerül sor.

Az eredményszemléletű elszámolás ellenőrzési modulját naprakészen tartják, és maradéktalanul igénybe veszik a kettős finanszírozás megelőzésére/feltárására/kiigazítására.

A projekt végrehajtása egyes szakaszainak helyszíni felügyeletével nyomon követést végző csoportokat bízhatnak meg.

A jogalap értelmében az OLAF különösen jogosult hozzáférni valamennyi vonatkozó információhoz.

A szabályozási ellenőrzési mechanizmusok alkalmazásán felül a Környezetvédelmi, valamint az Éghajlatpolitikai Főigazgatóság a Bizottság 2011. június 24-én elfogadott új család elleni stratégiájával összhangban ki fog dolgozni egy család elleni stratégiát, hogy biztosítsa többek között azt, hogy a csaláseellenes belső ellenőrzések tökéletesen összhangban legyenek a Bizottság család elleni stratégiájával, és hogy annak csalással kapcsolatos kockázatkezelési megközelítését alkalmazzák a csalási kockázatot jelentő területek felismerésére és a megfelelő válaszok kialakítására. Amennyiben szükséges, hálózati csoportok és a LIFE programmal kapcsolatos csalási esetek kivizsgálását szolgáló megfelelő informatikai eszközök létrehozására kerül sor. A család kockázatát beillesztik a kockázatkezelési folyamatba.

A főigazgatóságok csalásvédelmi megbízottat neveztek ki a Csalásmegelőzési és -felderítési Hálózat tagjává, és főigazgatósági csoportok szerint részt fognak venni a kapcsolódó hálózatokban/munkacsoportokban. A főigazgatóságok megerősítik alkalmazottaik körében a család lehetőségével kapcsolatos tudatosságot, és terjeszteni fogják az illetékes hatóságokkal és a család bejelentésére szolgáló eljárásokkal kapcsolatos információkat.

3. A JAVASLAT/KEZDEMÉNYEZÉS BECSÜLT PÉNZÜGYI HATÁSA

3.1. A kiadások a többéves pénzügyi keret mely fejezetét/fejezeteit és a költségvetés mely kiadási tételét/tételeit érintik?

- Jelenlegi költségvetési kiadási tételek

A többéves pénzügyi keret fejezetei, azon belül pedig a költségvetési tételek sorrendjében.

A többéves pénzügyi keret fejezete	Költségvetési tétel	Kiadás típusa	Részvétel			
	Szám: [Megnevezés.....]	diff./nem diff. ⁵⁵	EFTA-országokból ⁵⁶	tagjelölt országokból ⁵⁷	harmadik országokból	a költségvetési rendelet 18. cikke (1) bekezdésének a) pontja értelmében
2. fejezet: Fenntartható növekedés : természeti erőforrások	Környezetvédelem és éghajlat-politika	diff.	IGEN	IGEN	NEM	NEM

- Létrehozandó új költségvetési tételek

A többéves pénzügyi keret fejezetei, azon belül pedig a költségvetési tételek sorrendjében.

A többéves	Költségvetési tétel	Kiadás típusa	Részvétel
------------	---------------------	---------------	-----------

⁵⁵ Differenciált/ nem differenciált előirányzat

⁵⁶ EFTA: Európai Szabadkereskedelmi Társulás.

⁵⁷ Tagjelölt országok és adott esetben a nyugat-balkáni potenciális tagjelölt országok.

pénzügyi keret fejezete	Szám: 2. fejezet	diff. / nem diff.	EFTA- országokb ól	tagjelölt országokbó l	harmadik országokb ól	a költségvetési rendelet 18. cikke (1) bekezdésének a) pontja értelmében
2	07 03 80 01 – Környezetvédelem, új LIFE (működési kiadások)	diff.	IGEN	IGEN	IGEN	NEM
2	07 03 80 02 – Éghajlat-politika, új LIFE (működési kiadások) (vagy külön költségvetési cím keretében létrehozandó új nomenklatúra)	diff.	IGEN	IGEN	IGEN	NEM
2	07 01 04 02 – Környezetvédelem, új LIFE (igazgatási kiadások)	nem diff.	IGEN	IGEN	IGEN	NEM
2	07 01 04 06 – Éghajlat-politika, új LIFE (igazgatási kiadások) (vagy külön költségvetési cím keretében létrehozandó új nomenklatúra)	nem diff.	IGEN	IGEN	IGEN	NEM

3.2. A kiadásokra gyakorolt becsült hatás

3.2.1. A kiadásokra gyakorolt becsült hatás összegzése

millió EUR (három tizedesjegyig)

A többéves pénzügyi keret fejezete:	2	Fenntartható növekedés: Természeti erőforrások
--	----------	---

ÉGHAJLATPOLITIKAI (ENV) + KÖRNYEZETVÉDELMI (CLIMA) FŐIGAZGATÓSÁG			2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021-től	ÖSSZESEN
• Operatív előirányzatok											
07 03 80 01 – (újjonnan létrehozandó költségvetési jogcím)	Kötelezettségvállalási előirányzatok	(1)	291,500	314,250	341,250	371,000	404,250	437,750	420,500		2 580,500
ENV rész	Kifizetési előirányzatok	(2)	22,238	155,963	151,764	249,364	265,615	296,415	361,226	1 077,916	2 580,500
XX 03 80 02 – (újjonnan létrehozandó költségvetési jogcím)	Kötelezettségvállalási előirányzatok	(1a)	98,700	106,800	115,400	124,500	133,200	142,800	136,700		858,100
(vagy külön költségvetési cím keretében létrehozandó új nomenklatúra)	Kifizetési előirányzatok	(2a)	13,845	60,140	59,596	94,411	101,872	105,185	138,201	284,850	858,100
CLIMA rész											
Az alprogramok keretéből finanszírozott igazgatási előirányzatok⁵⁸											

⁵⁸ Technikai és/vagy igazgatási segítségnyújtás, valamint uniós programok és/vagy intézkedések végrehajtásához biztosított támogatási kiadások (korábban: BA-tételek), közvetett kutatás, közvetlen kutatás.

ÉGHAJLATPOLITIKAI (ENV) + KÖRNYEZETVÉDELMI (CLIMA) FŐIGAZGATÓSÁG			2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021-től	ÖSSZESEN
07 01 04 02 – (újjonnan létrehozandó költségvetési jogcím) ENV rész		(3)	19,000	22,500	23,250	22,000	18,000	14,500	13,750		133,000
XX 01 04 06 – (újjonnan létrehozandó költségvetési jogcím) (vagy külön költségvetési cím keretében létrehozandó új nomenklatúra) CLIMA rész			4,800	5,450	6,100	6,500	7,550	7,950	8,050		46,400
A Környezetvédelmi Főigazgatósághoz tartozó előirányzatok ÖSSZESEN	Kötelezettségvállalási előirányzatok		310,500	336,750	364,500	393,000	422,250	452,250	434,250		2 713,500
	Kifizetési előirányzatok		41,238	178,463	175,014	271,364	283,615	310,915	374,976	1 077,916	2 713,500
Az Éghajlatpolitikai Főigazgatósághoz tartozó előirányzatok ÖSSZESEN	Kötelezettségvállalási előirányzatok		103,500	112,250	121,500	131,000	140,750	150,750	144,750		904,500
	Kifizetési előirányzatok		18,645	65,590	65,696	100,911	109,422	113,135	146,251	284,850	904,500

• Operatív előirányzatok ÖSSZESEN	Kötelezettségvállalási előirányzatok	(4)	390,200	421,050	456,650	495,500	537,450	580,550	557,200		3 438,600
	Kifizetési előirányzatok	(5)	36,083	216,103	211,360	343,775	367,487	401,600	499,427	1,362,766	3 438,600
• Az alprogramok keretéből finanszírozott igazgatási előirányzatok ÖSSZESEN		(6)	23,800	27,950	29,350	28,500	25,550	22,450	21,800		179,400

A többéves pénzügyi keret 2. FEJEZETÉHEZ tartozó előirányzatok ÖSSZESEN	Kötelezettségvállalási előirányzatok	=4+ 6	414,000	449,000	486,000	524,000	563,000	603,000	579,000		3 618,000
	Kifizetési előirányzatok	=5+ 6	59,883	244,053	240,710	372,275	393,037	424,050	521,227	1 362,766	3 618,000

Amennyiben a javaslat/kezdemenyvezes több fejezetet is érint:

• Operatív előirányzatok ÖSSZESEN	Kötelezettségvállalási előirányzatok	(4)									
	Kifizetési előirányzatok	(5)									
• Az alprogramok keretéből finanszírozott igazgatási előirányzatok ÖSSZESEN		(6)									
A többéves pénzügyi keret 1–4. FEJEZETÉHEZ tartozó előirányzatok ÖSSZESEN (referenciaösszeg)	Kötelezettségvállalási előirányzatok	=4+ 6									
	Kifizetési előirányzatok	=5+ 6									

A többéves pénzügyi keret fejezete:

5⁵⁹

„5. fejezet” – Igazgatás

millió EUR (három tizedesjegyig)

Éghajlatpolitikai (ENV) és Környezetvédelmi (CLIMA) FŐIGAZGATÓSÁG		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	ÖSSZES EN
• ENV humánerőforrás (millió EUR)		9,184	9,320	9,528	9,871	10,082	10,285	10,564	68,834
• CLIMA humánerőforrás (millió EUR)		3,175	3,222	3,575	3,792	4,020	4,100	4,180	26,064
Humánerőforrás ÖSSZESEN (millió EUR)		12,359	12,542	13,103	13,663	14,102	14,385	14,744	94,898
• ENV egyéb igazgatási kiadások		0,392	0,400	0,409	0,417	0,425	0,434	0,442	2,919
• CLIMA egyéb igazgatási kiadások		0,173	0,177	0,194	0,199	0,202	0,220	0,224	1,389
Egyéb igazgatási kiadások ÖSSZESEN (millió EUR)		0,565	0,577	0,603	0,616	0,627	0,654	0,666	4,308
CLIMA és ENV FŐIGAZGATÓSÁG ÖSSZESEN	Előirányzatok	12,924	13,119	13,706	14,279	14,729	15,039	15,410	99,206

A többéves pénzügyi keret 5. FEJEZETÉHEZ tartozó előirányzatok ÖSSZESEN	(Összes kötelezettségvállalási előirányzat = Összes kifizetési előirányzat)	12,924	13,119	13,706	14,279	14,729	15,039	15,410	99,206
--	--	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------

millió EUR (három tizedesjegyig)

	2014⁶⁰	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021-től	ÖSSZESEN
--	--------------------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-----------------	-----------------

⁵⁹ Az összegeket és az imputálásokat a végrehajtó ügynökség felé tervezett kiszervezési folyamat eredményei alapján adott esetben kiigazítják.

⁶⁰ Az N. év a javaslat/kezdemenyezés végrehajtásának első éve.

A többéves pénzügyi keret 1–5. FEJEZETÉHEZ tartozó előirányzatok ÖSSZESEN	Kötelezettségvállalási előirányzatok	426,924	462,119	499,706	538,279	577,729	618,039	594,410	-	3 717,206
	Kifizetési előirányzatok	72,807	257,172	254,416	386,554	407,766	439,089	536,637	1 362,766	3 717,206

3.2.2. Az operatív előirányzatokra gyakorolt becsült hatás

- A javaslat/kezdeményezés nem vonja maga után operatív előirányzatok felhasználását
- A javaslat/kezdeményezés az alábbi operatív előirányzatok felhasználását vonja maga után:

Kötelezettségvállalási előirányzatok, millió EUR (három tizedesjegyig)

Tüntesse fel a célkitűzéseket és teljesítéseket	TELJESÍTÉSEK																		
			2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	ÖSSZESEN									
↓	Teljesítések típusa ⁶¹	Teljesítés és átlagos költsége	Teljesítések száma	Költség	Teljesítések száma	Költség	Teljesítések száma	Költség	Teljesítések száma	Költség	Teljesítések száma	Költség	Teljesítések száma	Költség	Teljesítések száma	Költség	Teljesítések száma	Teljesítések száma	Összköltség
1. KONKRÉT CÉLKITŰZÉS – Környezet és erőforrás-hatékonyság																			
- Teljesítés	Integrált ⁶²	9,481	5	42,5	7	62,5	10	92,5	12	112,5	13	127,5	15	150	15	142,5	77	730	
- Teljesítés	Hagyományos ⁶³	1,5	44	66,25	39	58,75	28	41,75	34	35,25	24	36,50	22	33,25	21	30,75	202	302,50	

⁶¹ A teljesítés a nyújtandó termékekre és szolgáltatásokra vonatkozik (pl. finanszírozott diákcserek száma, épített utak hossza kilométerben stb.).

⁶² Integrált projekt.

⁶³ Hagyományos projekt.

		2014		2015		2016		2017		2018		2019		2020		ÖSSZESEN		
TELJESÍTÉSEK																		
- Teljesítés	Közb. ⁶⁴	0,282	68	19,25	72	20,35	74	20,90	78	22	82	23,10	84	23,65	88	24,75	546	154
Az 1. konkrét célkitűzés részösszege			117	128	118	141,60	112	155,15	114	169,75	119	187,10	121	206,90	123	198,00	825	1186,50

2. KONKRÉT CÉLKITŰZÉS⁶⁵: –
Biodiverzitás

- Teljesítés	Integrált	10	3	30	4	40	6	60	8	80	10	100	10	100	10	100	51	510
- Teljesítés	Hagyományos	1,5	60	89,50	58	87,00	52	78,00	46	69,50	43	65,00	51	76,25	44	66,50	355	531,75
- Teljesítés	Közb.	0,282	15	4,20	16	4,44	18	4,56	17	4,80	18	5,04	18	5,16	19	5,40	119	33,60
A 2. konkrét célkitűzés részösszege			78	123,70	78	131,44	74	142,56	71	154,30	71	170,04	79	181,41	73	171,90	525	1075,35

3. KONKRÉT CÉLKITŰZÉS: –
Környezetvédelmi irányítás

- Teljesítés	Nat	1,25	3	3,25	5	6	6	8	8	10	8	10	12	15	12	15	54	67,25
- Teljesítés	Env	1,28	11	14	9	11,754	9	11,75	9	11,75	9	11	6	7,75	6	7,5	59	75,50
- Teljesítés	Nem kormányzati szervezetek	0,300	36	11	37	11,25	38	11,25	40	12	41	12,25	42	12,5	44	13,25	278	83,5

⁶⁴ Közbeszerzés.

⁶⁵ Az 1.4.2. szakaszban („Konkrét célkitűzések...”) feltüntetett célkitűzés.

			2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	ÖSSZESEN								
			TELJESÍTÉSEK															
- Teljesítés	Közb.	0,282	41	11,55	43	12,21	44	12,54	47	13,20	49	13,86	50	14,19	53	14,85	328	92,40
A 3. konkrét célkitűzés részösszege			91	39,80	94	41,21	98	43,54	104	46,95	107	47,11	111	49,44	115	50,60	720	318,65
4. KONKRÉT CÉLKITŰZÉS: – Az éghajlatváltozás hatásainak mérséklése																		
- Teljesítés	Projekt	2,271	13	28,50	14	31,800	11	24,00	12	26,50	13	29,50	14	32,00	13	29,50	90	201,800
- Teljesítés	Integrál	5,746	0	0	0	0	2	11,00	2	11,30	2	11,50	2	11,80	2	12,00	10	57,60
- Teljesítés	Közb.	0,282	57	16,00	57	16,20	60	17,00	64	18,20	67	19,00	73	20,50	71	20,00	449	126,90
A 4. konkrét célkitűzés részösszege			70	44,50	71	48,00	73	52,00	78	56,00	82	60,00	89	64,30	86	61,50	549	386,30
5. KONKRÉT CÉLKITŰZÉS: – Alkalmazkodás az éghajlatváltozáshoz																		
- Teljesítés	Projekt	2,254	16	36,500	18	40,000	14	32,500	16	35,600	17	39,200	19	43,200	17	39,000	117	266,000
- Teljesítés	Integrál	5,746	0	0	0	0	2	11,000	2	11,300	2	11,500	2	11,800	2	12,000	10	57,600
- Teljesítés	Közb.	0,282	28	8,000	28	8,000	30	8,500	32	9,100	33	9,300	33	9,300	37	10,500	221	62,700
Az 5. konkrét célkitűzés részösszege			44	44,500	46	48,000	46	52,000	50	56,000	52	60,000	54	64,300	56	61,500	348	386,300
6. KONKRÉT CÉLKITŰZÉS: – Éghajlat-politikai irányítás																		

			2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	ÖSSZESEN								
TELJESÍTÉSEK																		
- Teljesítés	Projektok	1,132	4	4,000	4	4,700	5	5,300	5	5,500	5	6,000	6	6,500	6	6,500	35	38,500
- Teljesítés	Közb.	0,282	9	2,500	10	2,800	10	2,800	11	3,000	11	3,200	12	3,400	10	2,900	73	20,600
- Teljesítés	Nem kormányzati szervezetek	0,565	6	3,200	6	3,300	6	3,300	7	4,000	7	4,000	8	4,300	8	4,300	48	26,400
A 6. konkrét célkitűzés részösszege			19	9,700	20	10,800	21	11,400	23	12,500	23	13,200	26	14,200	24	13,700	156	85,500
ÖSSZKÖLTSÉG			419	390,20	428	421,05	424	456,65	440	495,50	454	537,45	480	580,55	477	557,20	3,122	3438,6

3.2.3. Az igazgatási előirányzatokra gyakorolt becsült hatás

3.2.3.1. Összegzés

- A javaslat/kezdeményezés nem vonja maga után igazgatási előirányzatok felhasználását
- A javaslat/kezdeményezés az alábbi igazgatási előirányzatok felhasználását vonja maga után:

millió EUR (három tizedesjegyre)

A többéves pénzügyi keret 5. FEJEZETE	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	ÖSSZES EN
ENV humán erőforrás	9,184	9,320	9,528	9,871	10,082	10,285	10,564	68,834
CLIMA humán erőforrás	3,175	3,222	3,575	3,792	4,020	4,100	4,180	26,064
ENV egyéb igazgatási kiadások	0,392	0,400	0,409	0,417	0,425	0,434	0,442	2,919
CLIMA egyéb igazgatási kiadások	0,173	0,177	0,194	0,199	0,202	0,220	0,224	1,389
A többéves pénzügyi keret 5. FEJEZETÉNEK részösszege	12,924	13,119	13,706	14,279	14,729	15,039	15,410	99,206

A többéves pénzügyi keret 5. FEJEZETÉBE⁶⁶ bele nem tartozó előirányzatok								
ENV egyéb igazgatási kiadások	19,000	22,500	23,250	22,000	18,000	14,500	13,750	133,000
CLIMA egyéb igazgatási kiadások	4,800	5,450	6,100	6,500	7,550	7,950	8,050	46,400
A többéves pénzügyi keret 5. FEJEZETÉBE bele nem tartozó előirányzatok részösszege	23,800	27,950	29,350	28,500	25,550	22,450	21,800	179,400

ÖSSZESEN	36,724	41,069	43,056	42,779	40,279	37,489	37,210	278,606
-----------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	----------------

⁶⁶ Technikai és/vagy igazgatási segítségnyújtás, valamint uniós programok és/vagy intézkedések végrehajtásához biztosított támogatási kiadások (korábban: BA-tételek), közvetett kutatás, közvetlen kutatás.

3.2.3.2. Becsült humánerőforrás-szükségletek

- A javaslat/kezdeményezés nem igényel humánerőforrást.
- A javaslat/kezdeményezés az alábbi humánerőforrás-igénnyel jár:

A becsléseket egész számmal (vagy legfeljebb egy tizedesjeggyel) kell kifejezni

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
• A létszámtervben szereplő álláshelyek (tisztviselői és ideiglenes alkalmazotti álláshelyek)							
07 01 01 01 01 ENV (a központban és a bizottsági képviselőteken)	64,0	64,0	64,0	65,0	65,0	65,0	65,0
XX 01 01 01 02 CLIMA (a központban és a bizottsági képviselőteken) (vagy külön költségvetési cím keretében létrehozandó új nomenklatúra)	21,0	21,0	23,0	24,0	25,0	25,0	25,0
XX 01 01 02 (küldöttségeknél)							
XX 01 05 01 (közvetett kutatás)							
10 01 05 01 (közvetlen kutatás)							
• Külső személyi állomány (teljes munkaidős egyenértékben kifejezve) FTE⁶⁷							
07 01 02 01 ENV (AC, INT, END a teljes keretből)	8,0	8,0	8,0	8,0	8,0	8,0	9,0
XX 01 02 02 CLIMA (AC, INT, END a teljes keretből) (vagy külön költségvetési cím keretében létrehozandó új nomenklatúra)	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0
XX 01 02 02 (AC, INT, JED, AL ÉS END a küldöttségeknél)							
XX 01 04 yy ⁶⁸							
- a központban ⁶⁹							
- küldöttségeknél							
XX 01 05 02 (AC, INT, END – közvetett kutatásban)							
10 01 05 02 (CA, INT, SNE – közvetlen kutatásban)							
Egyéb költségvetési tétel (kérjük megnevezni)							
ÖSSZESEN	98,0	98,0	100,0	102,0	103,0	103,0	104,0

XX az érintett szakpolitikai területet vagy költségvetési cím.

⁶⁷ AC= szerződéses alkalmazott; INT=átmeneti alkalmazott; JED=küldöttségi pályakezdő szakértő; AL= helyi alkalmazott; END= kirendelt nemzeti szakértő.

⁶⁸ Az operatív előirányzatoknál a külső személyzetre részleges felső határérték vonatkozik (korábban: BA-tételek).

⁶⁹ Elsősorban a strukturális alapok, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) és az Európai Halászati Alap (EHA) esetében.

A humánerőforrás-igényeknek az adott főigazgatóság rendelkezésére álló, az intézkedés irányításához rendelt és/vagy az adott főigazgatóságon belül átcsoportosított személyzettel kell eleget tenni. A források adott esetben a meglévő költségvetési korlátok betartása mellett kiegészíthetők az éves elosztási eljárás keretében az irányító főigazgatósághoz rendelt további juttatásokkal. Az összegek és az imputálások kiigazításra kerülnek a kiszervezési folyamat eredményei alapján.

Az elvégzendő feladatok leírása:

Tisztviselők és ideiglenes alkalmazottak	
Külső személyzet	

3.2.4. A jelenlegi többéves pénzügyi kerettel való összeegyeztethetőség

- A javaslat/kezdeményezés összeegyeztethető a jelenlegi többéves pénzügyi kerettel.
- A javaslat/kezdeményezés miatt a többéves pénzügyi keret vonatkozó fejezetének átdolgozása szükséges.

Fejtse ki, miként kell átdolgozni a pénzügyi keretet: tüntesse fel az érintett költségvetési tételeket és a megfelelő összegeket.

nincs adat

- A javaslat/kezdeményezés miatt szükség van a rugalmassági eszköz alkalmazására vagy a többéves pénzügyi keret felülvizsgálatára⁷⁰.

Fejtse ki a szükségleteket: tüntesse fel az érintett költségvetési tételeket és a megfelelő összegeket.

nincs adat

3.2.5. Harmadik felek részvétele a finanszírozásban

- A javaslat/kezdeményezés nem irányoz elő harmadik felek általi társfinanszírozást
- A javaslat/kezdeményezés az alábbi becsült társfinanszírozást irányozza elő:

Előirányzatok millió euróban (három tizedesjegyre)

	N. év	N+1. év	N+2. év	N+3. év	A táblázat a hatás időtartamának megfelelően (vö. 1.6. pont) további évekkkel bővíthető			Összesen
Tüntesse fel a társfinanszírozó szervet								
Társfinanszírozott előirányzatok ÖSSZESEN								

⁷⁰

Lásd az intézményközi megállapodás 19. és 24. pontját.

3.3. A bevételre gyakorolt becsült pénzügyi hatás

- A javaslatnak/kezdeményezésnek nincs pénzügyi hatása a bevételre.
- A javaslatnak/kezdeményezésnek van pénzügyi hatása – a bevételre gyakorolt hatása a következő:
 - a javaslat a saját forrásokra gyakorol hatást
 - a javaslat az egyéb bevételekre gyakorol hatást

millió EUR (három tizedesjegyig)

Bevételi költségvetési tétel:	Az aktuális költségvetési évben rendelkezésre álló előirányzatok	A javaslat/kezdeményezés hatása ⁷¹					A táblázat a hatás időtartamának megfelelően (vö. 1.6. pont) további évekkkel bővíthető		
		N. év	N+1. év	N+2. év	N+3. év				
..... jogcímcsoport									

Az egyéb címzett bevételek esetében tüntesse fel az érintett kiadáshoz tartozó költségvetési tétel(ek)et.

nincs adat

Ismertesse a bevételre gyakorolt hatás számításának módszerét.

nincs adat

⁷¹ A tradicionális saját források (vámok, cukorilletékek) tekintetében nettó összeget, vagyis a 25 %-kal (beszedési költségek) csökkentett bruttó összeget kell megadni.